

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ
Кафедра педагогіки та психології

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
Роль рухливих ігор у початковій школі, як чинник формування
вибору спортивної кар’єри учнів у майбутньому

Ладані Габріела Степанівна

Студентка ІV-го курсу

Освітня програма: 013 Початкова освіта

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ

Протокол № 7 /27 жовтня 2020 року

Науковий керівник:

Кучай Тетяна Петрівна

доктор пед. наук, доцент

Консультант:

Гейці Степан Тихомирович

стажист

Завідувач кафедру _____

Біда Олена Анатоліївна

доктор пед. наук, професор

Робота захищена на оцінку _____, «___» _____ 202_ року

Протокол № _____ / 2021

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Кафедра педагогіки та психології

Кваліфікаційна робота

**Роль рухливих ігор у початковій школі, як чинник формування
вибору спортивної кар’єри учнів у майбутньому**

Виконала: студентка IV-го курсу

Ладані Габрієла Степанівна

Освітня програма: 013 Початкова освіта

Науковий керівник: **Кучай Тетяна Петрівна**

доктор пед. наук, доцент

Консультант: **Гейці Степан Тихомирович**

стажист

Рецензент: **Біда Олена Анатоліївна**

доктор пед. наук, професор

Берегове

2021

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

A testnevelési játékok szerepe az alsó tagozatos tanulók sportpályaválasztásában

Szakdolgozat

Képzési szint: alapképzés

Készítette: Ladányi Gabriella

IV. évfolyamos hallgató

Képzési program: 013 Tanító

Témavezető: **Kucsáj Tetjana,**
a pedagógiai tudományok doktora, docens

Konzulens tanár: **Géczi István,**
tanársegéd

Recenzens: **Bida Olena,**
a pedagógiai tudományok doktora, professzor

TARTALOM

BEVEZETÉS	6
I. AZ ISKOLÁS TANULÓK TESTNEVELÉSE	8
1.1. A kisiskolás életkori sajátosságai	9
1.2. A serdülőkorú gyerekek életkori sajátosságai	10
1.3. A testnevelés céljai és oktatási folyamata	12
1.4. A testnevelés és mozgásos játékok az iskolákban.....	14
1.5. A játék típusai és alakulása a gyermeki fejlődés folyamatában	17
1.6. A mozgásos játékok és a sportágválasztás kapcsolata.....	21
II. KUTATÁS: A MOZGÁSOS JÁTÉKOK SZEREPE AZ ALSÓ	
TAGOZATOS TANULÓK SPORTÁGVÁLASZTÁSÁBAN	24
2.1. A vizsgálat bemutatása. A kutatás célja és hipotézisei	24
2.2. A vizsgálat helye és körülményei	25
2.3. A vizsgálat eredményei.....	26
2.4. Következtetések levonása	38
ÖSSZEFOGLALÁS	40
REZÜMÉ (UKRÁN NYELVŰ)	42
FELHASZNÁLT IRODALOM	44
MELLÉKLET	

ЗМІСТ

ВСТУП	6
I. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ШКОЛЯРІВ	8
1.1 Вікові особливості молодших школярів.	9
1.2 Вікові особливості підлітків.	10
1.3 Мета і навчальний процес фізичної культури.	12
1.4 Фізична культура та рухливі ігри у навчальних закладах.	14
1.5 Види рухливих ігор у процесі розвитку дітей	17
1.6 Зв'язок рухливих ігор з вибором спортивної кар'єри.	21
II. ДОСЛІДЖЕННЯ: РОЛЬ РУХЛИВИХ ІГОР У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ, ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ВИБОРУ СПОРТИВНОЇ КАР'ЄРИ УЧНІВ	24
2.1. Презентація дослідження. Гіпотеза та ціль дослідження.....	24
2.2. Місце та обставини дослідження.....	25
2.3. Результати дослідження	26
2.4. Підведення підсумків	38
ВИСНОВКИ	40
РЕЗЮМЕ	42
ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА	44
ДОДАТОК	

BEVEZETÉS

Szakedolgozatom témája: A testnevelési játékok szerepe az alsó tagozatos tanulók sportpályaválasztásában.

A testnevelés, mint tantárgy egy meghatározó tényező a gyermekek nevelésében az iskola első évétől kezdve az utolsóig, sőt, a felsőoktatási tanulmányaik során sem maradnak ki ezek a tanórák az életükből. Ez nem egy elhanyagolható tantárgy, hiszen a fizikai erőnlét fejlesztése és fenntartása, illetve az egészséges életmód kialakítása rendkívül fontosak nemcsak a gyermek testi fejlődése szempontjából, hanem szellemi fejlődése mellett is.

Korunk globalizált gazdasági és kulturális társadalmában, amikor az internet és a számítógépes játékok „idejét” éljük, a testnevelést oktató pedagógusok újabbnál újabb kihívásokkal szembesülnek, amennyiben kitűzött céljait kellő hatékonysággal szeretnék megvalósítani. A tanulók idejük egy jelentős részét az iskolapadban töltik, ezért a kötelező intézményes testnevelés szerepe megnőtt. Manapság már nem elég, ha a fiatalokat csak az egészséges életmódra neveljük. Egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetnie az alsó tagozatos pedagógusnak arra, hogy hogyan szerettedi meg a mozgás, a játék, a sportolás jótékony hatását a tanulóival, annak érdekében, hogy kialakuljon a kisiskolásokban az egy egész életen át tartó egészséges életmódra való hajlam.

Szakedolgozatom megírásának előkészületekor több cél is megfogalmazódott bennünk. Először a szakirodalom átvizsgálása által egy teljesebb képet szerettünk volna megalkotni a testnevelés foglalkozásokon elvégzett játékok fontosságáról. Másodszer érdekelt bennünket, hogy az alkalmazott játékok kihatással vannak-e a gyerekek későbbi sportágválasztására. Harmadszor szeretttük volna megvizsgálni, hogy milyen kihatással vannak a fejlődő korosztály sporttevékenységére az informatikai eszközök (televízió, számítógép, telefon) használata.

A dolgozat első részében foglalkoztunk a téma szakirodalmi áttekintésével, főleg a tanulók testnevelésének fontosságával, életkori sajátosságaikkal és az órákon alkalmazott mozgásos játékok típusaival. Részletesebben jellemezzük, hogy milyen típusú játékokat alkalmaznak a gyermekek fejlődési folyamatában.

A dolgozat második részében a kutatás anyagát, módszerét, valamint a vizsgálat eredményeit ismertetjük és elemezzük megfelelő következtetéseket megfogalmazva.

Munkánk során a témához kapcsolódó szakirodalmat dolgoztunk fel. Leginkább Nádasi Lajos *Motoros cselekvéses játékok az iskolai testnevelésben* című írására támaszkodunk, de

sokszor hivatkozunk Arday László *Testnevelés tanítása alsó tagozatban*, illetve Varga Péterné *Az iskolai testnevelés játéka*i műveire is.

I. AZ ISKOLÁS TANULÓK TESTNEVELÉSE

„Iskolai testnevelésen azt a pedagógiai – elsősorban mozgásos cselekvéseken alapuló tevékenységet értjük, amelyek során meghatározott és céltudatos válogatott tartalmi anyag megismerése, elsajátítása és felhasználása közben és eredményeként, a tanulók személyiségstruktúrájában kedvező változások történnek” (Ozsváth-Szigeti, 1982).

Makszim Imre megfogalmazásában az iskolai testnevelés több mint a mozgásos cselekvéseken alapuló tevékenység. „A testnevelés tág értelmezés szerint (testkultúra) az egyetemes kultúra része, amelyhez sajátos műveltségtartalmával (egészségkultúra, cselekvéskultúra stb.) és sajátos formáival (sport) kapcsolódik. Szűkebb pedagógia értelmezés szerint tantárgy, amely rendelkezik a tantárgyra jellemző jegyekkel” (Bencze, 2009).

A testnevelés számos definíciója közül a legegyszerűbb szerint az nem más, mint az emberi test erejének, ügyességének, ellenálló-képességének fejlesztése iskolai, tantárgyi keretek között. Kissé komplexebben értelmezve, az emberre gyakorolt olyan szándékos hatások összessége, amelyek célja a fejlődés segítése, alakítása, felkészítés a társadalmi kötelezettségekre, végső soron az életre (Hamar, 2008).

Az alsó tagozatos gyermekek mozgáskészsége gyors iramban fejlődik. Ilyen ütemben egyik későbbi életszakaszban sem tapasztalható a fejlődés, sem fizikailag, sem mentálisan. Ekkor alakulnak ki, és fejleszthetőek leginkább azok az alapvető mozgásformák, amelyek jelentős szerepet játszanak a későbbiek során a különböző testgyakorlati ágak ismeretanyagának elsajátításában. Az alsó tagozatos sportot, testnevelést nem lehet elkülönítve kezelni a gyerekek életmódjától. A tanulókat testnevelésekor szem előtt kell tartani, hogy a fiatal generációk felismerjék saját felelősségüket a testi-lelki fejlődésükért, egészségük megőrzéséért, az egészséges életmód kialakításáért, tapasztalják a fittség, edzettség fontosságát (Gönczöl et al., 1993).

Az iskolai oktatás során a testnevelés és a sportjátékok legfőbb célja az életre szóló testedzés iránti igény kialakítása és megszilárdítása. Ezzel együtt a testnevelés során tanítjuk meg a tanulókat mindazokra a mozgásos cselekvésformákra, magatartás- és eljárásmodokra, amelyekkel szervezetük károsodás nélkül egész életükben kielégíthetik ezt a testedzés iránti igényüket. Kétségtelen, hogy az egészséges életmódra nevelés egyik nélkülözhetetlen eszköze maga a testnevelés. A gyermekben a lehető legkorábbi életszakaszban érdemes tudatosítani, hogy a rendszeres mozgásnak hozzá kell tartoznia a

mindennapi élettevékenységeinkhez. Ehhez az a felismerés szükséges, hogy saját maguknak kell akarniuk cselekedni egészségük megőrzéséért (Gönczöl et al., 1993).

1.1. A kisiskolás életkori sajátosságai

A kisiskolás életkorban a legmeghatározóbb a test termetének, magasságának és a testsúlyának törvényszerű alakulása. A fiúk 3-6 éves korban 98,6 cm-ről kb. 115,9 cm-re növekednek, a lányok pedig 98,06 cm-ről kb. 115,4 cm-re. A fiúk testsúlya 14,8 kg-ról 20,6 kg-ra, a lányoké 14,6-ról 20,1 kg-ra emelkedik. Tíz éves korban a fiúk és lányok testmagassága és testsúlya közel azonosságot mutat, amikor a fiúk átlagos testmagassága 139,2 cm, a lányoké 139,1 cm; átlagos testsúlyuk pedig 33,1 kg, leányoké 32,9 kg. A gyermekkori testformák fokozatosan megszűnnek, majd egy fejlettebb testalkat: az iskolás gyermek alkata váltja fel. A fej-törzs-végtagok aránya megváltozik, kialakul az élettani görbület. A testalkat ilyen mértékű és teljes fejlődésében alapvető szerepe van a csontrendszer fejlődésének és megerősödésének, amelynek csontosodása folytatódik. Kisiskolás korban a 20 medencecsont három különálló részből áll, összenövése ekkor kezdődik, majd serdülő korban csontosodik el teljesen. A csontok ebben a korban még rugalmasak, könnyen deformálódnak, így a testtartásra különös gondot szükséges fordítani. 8 éves korában a gyermek testsúlyának kb. 27%-a izom. Az izomzat optimális terhelés hatására kedvezően fejlődik, amely fokozatosan növekvő intenzitású. Az agyműködés kisiskolás korban tökéletesedik, az idegkapcsolatok fejlődésében is jelentős változás áll be az ingerületi és gátlási folyamatok viszonyában és ez a kiegyensúlyozottság a mozgáskoordinációs képességre és a figyelem összpontosítására is kedvezően hat. A nagy szervi funkciók: légzés, vérkeringés, anyagcsere párhuzamosan fejlődnek a test növekedésével. A fejlődésben lévő légzőszervek – a szűk légutak, a kistérfogató mellüreg –, illetve a kevésbé fejlett bordaközi izmok miatt nem megfelelő mélységű és erejű a be- és kilégzés (Gáll, 2009).

Játéktevékenységük során a kisgyermek a legtöbb esetben mozgásos játékokkal foglalják el magukat: fogócskáznak, ugrálnak, futnak, labdáznak. A függésre, támaszkodásra alkalmas rácsokon felkapaszkodnak, másznak, hintáznak, egyensúlyoznak, felhúzzák magukat. Ugyanakkor kétségtelen tény, hogy mozgásukban ebben az életszakaszban még sok hibát is felfedezhetünk: például ütemes járásnál nem képesek egyenletes lépéshosszt tartani, vagy szaladás közben térdeik beroggyannak, trappolással szaladnak, kartartásuk futás közben helytelen, lógó. Labdadobáskor főleg lányoknál

helytelen a testtartás, például a karok lendítése oldalra, vagy túlzott hátrahúzása, a könyök kifelé csavarása stb. Az első osztályba lépő kisgyermek képes páros- és egy lábbal szökdelni, páros lábbal kisebb akadályt átugrani, fel- és leugrani. Az ilyen típusú mozgásokban az egyéni fejlettség függvénye a sikerélmény. Számos esetben hibás a karok mozgása, a repülés íve (lapos), helytelen a talajfogás. Az iskolai testnevelés lehetőséget és megfelelő teret biztosít a mozgáscselekvések elsajátítására, a hibák kijavítására, az elsajátított tudás alkalmazására, készségekké alakítására, a kondicionális és koordinációs képességek fejlesztésére (Gáll, 2009).

1.2. A serdülőkorú gyerekek életkori sajátosságai

A pubertáskort két részre szokták bontani, ez valójában azonban egy folyamatosan előrehaladó fejlődési folyamat. A serdülés fogalma alatt egy átmeneti időszakot értünk, ebben a korban az egyén a gyerekkorra jellemző állapotából a fiatal felnőtt korra jellemző állapotba alakul át. A pubertásidőben jelen lehetnek egyes területeken még a gyerekkorra, és más területeken már a felnőtt korra jellemző tulajdonságok is. Az utóbbi időben a serdülőkor előretolódását figyelhetjük meg, a múlt századokhoz képest. Ebben a korban élesen elválnak a nemek a fejlődés során. A lányoknál korábban kezdődik, mint a fiúknál és alkati különbségek is megfigyelhetők. Erre az életkorra jellemző még a gyors ütemű testi változás, amely nem követi a pszichés fejlődést (Domokos, 2019).

12 éves életkorban kialakul a játékok különféle szabályalkotása, míg 13 éves életkorban kialakul a szabályok felnőtt módon való alkalmazásának képessége. Jellemző eközben a társas kapcsolatok fejlődése. Az érzékszervek működése tökéletesedik, a látás élessége fokozódik, a hallás küszöbe évente mérsékelten csökken (Domokos, 2019).

Ahhoz, hogy magasabb szinten koordinálható mozgásképesség jöjjön létre, szükség van arra, hogy a 12-13 éves korban egyfajta stabil testi állapot jöjjön létre. Ekkor van lehetőség arra, hogy újabb mozgásformákat, cselekvési stratégiákat tanulhasson a gyermek. Ezzel együtt elsajátíthatnak a legkülönbélebb gimnasztikai és sportmozgásokat is, testalkatuk megedződik, jobban teljesítenek. Ha korábban nehezebben is, de ebben a korszakban hirtelen és könnyen tanulnak meg pl. biciklizni, korcsolyázni. Ezeknek a mozgásformáknak az elsajátításához azonban szükség van arra, hogy kifejlődjön a prepubertásban lévő gyermek térlátása, illetve kialakuljon az ún. elvonatkoztatás képessége is: elvonttá válik a tér. A gyermek képessé válik arra, hogy elválassa az absztrakt térben a

tárgyat, valamint a tárgy térbeli tulajdonságait a valóságos tárgytól, amelyek hordozzák azokat (Domokos, 2019).

A gyermek idő észlelésének készsége fejlődésével képessé válik a különböző mozgásformák ütemezésének végiggondolásához és megtervezéséhez. Megalkotja az idő fogalmát. Éppen emiatt ebben a korszakban a történeti korszakok megértéséhez is kellőképpen fejletté válik. A prepubertásban magyarázó jellegű marad a megfigyelés. Kifejlődik a gondolkodás, a koncentrált és szándékos figyelem, valamint az észlelés irányítása. Jellemző, hogy komolyabb feladatok elvégzésére is képessé válik a gyermek, mert az emlékező készsége is igen nagy fejlődésen esik át. Mindez a tanulást segíti, ezért hirtelen nagyobb mennyiségű anyagot is képes megtanulni. Az emlékezet ilyen jellegű fejlődése miatt érdemes a szaktantárgyi oktatást ebben a korban megkezdeni. Elevenen működik a képzelet is, ám a korszak különlegessége a realitáshiány, én központúság, kalandvágy. Az alkotó képzelet fejlődése a versek, művészeti alkotások megszületésében mutatkozik meg. Erőtéljes szókincsgyarapodás jellemzi a korszakot, a beszéd során fogalmakká fejlődnek a szavak, strukturáltabbá válik a beszéd, és a gyermek képessé válik a társalgásra, vitára is. Érzelmileg heves időszakot él meg, gyors fejlődés és az érzelmek hirtelen váltakozása jellemzi. Erősebbé válik az identitástudat, kialakul pl. a hazaszeretet, a gyermek egyre fogékonyabb lesz a művészet megértésére, átélésére, az esztétika élvezetére. A nemi különbségek szintén erősebbé válnak, a fiúk reálisabb, a lányok érzékenyebb viselkedést tanúsítanak (Domokos, 2019).

A fiúk 13 évesen, míg a lányok már 12 évesen tapasztalnak hirtelen magasságnövekedést. Ugyanakkor a testfelépítésük nem képes ugyanilyen intenzitással arányos maradni, ezért jellemző, hogy ebben a korszakban a gyerekek hirtelen „megnyúlnak”. A testi növekedést és az ivarmirigyeket is befolyásolja az endokrin rendszerben végbemenő gyors hormonális változások. Az elsődleges nemi tulajdonságok mellett a másodlagos nemi jelleg is intenzív fejlődésen esik át. Mindkét nem esetében megnő a mellkasi térfogat, az agyvelő 1,3 kg súlyú lesz kb. 14 éves korra. Mindezek mellett egyfajta labilis vegetatív idegrendszer figyelhető meg a serdülő korba lépő gyerekeknél. Koordinátlanná válhat a mozgás, tompulhat a hallás, dekoncentrálttá és rendkívül érzékenyvé válhat a fiatal. Már-már természetesnek tekinthető a kamaszkorba lépő gyerekeknél a túlérzékenység és a figyelem lankadása. Gyengülő felelősségtudat, beszűkült érdeklődés, alacsonyabb teljesítmény és az emlékezet jobb-rosszabb működése is megfigyelhető időnként, melyek váltakozva jelennek meg. Végül a legtöbb serdülő az érzelmei hatása alá kerülve a kezdeti magányt a szociális kapcsolataiban oldja fel, a

társaság felé fordul és kialakulnak a kisebb csoportos baráti társaságok, valamint az első párkapcsolatok is. Egyre inkább érdeklődnek a másik nem iránt, erőteljes pszichoszexuális fejlődés jellemzi őket. Ezzel párhuzamosan a felnőttek (szülők, tanárok) iránti tisztelet gyengül, véleményük kevésbé lesz fontos és irányadó. A serdülőkor zárása leányoknál a 15-17 éves, fiúknál pedig a 16-18 éves időszakra tehető. A serdülő testi növekedése a nemi érés után is folytatódik. A leányoknál körülbelül 17 éves korig, míg a fiúknál lassabb ütemben körülbelül 18 éves korig. A fizikai teljesítőképesség 20-30 év között éri el tetőpontját (Bodzsár, 2005).

1.3. A testnevelés céljai és oktatási folyamatai

Az iskolai testnevelés célja, hogy az intézmények egységes nevelő-oktató munkájának részeként a testkultúra eszközeinek (testgyakorlatok, mozgásos játékok, sport és az ezekhez kapcsolódó elméleti ismeretek), valamint a természet egészségfejlesztő tényezőinek harmonizált hatásaként hozzájáruljon a gyermekek pozitív személyiségének kialakításához. A testnevelés folyamatosan növekvő és nehezedő követelményeivel ösztönözze a tanulókat a kooperációra, fejlessze a konfliktusok kezeléséhez szükséges olyan személyiségjegyeket, mint az önbizalom, önismeret, alkalmazkodóképesség, vagy a kudarcűrés (Makszin, 2014).

Mindemellett nem téveszthetjük szem elől a tanulók egészséges testi-lelki fejlődésének támogatását a testnevelés során; a testi (kondicionális, koordinációs) képességek fejlesztését; a mozgásműveltség fejlesztését; a cselekvési biztonság kialakítását; a mozgás és sportolási, illetve a versengési és játékgéni fejlesztését. A kisgyermek, a serdülő, az ifjú – az életkornak, a környezeti hatásoknak megfelelően – mentális fejlődése és fizikai állapota jelentős változásokon megy keresztül, folyton alakul. Ezért az iskolai testnevelésnek az is fontos feladata, hogy az egyes életszakaszok fizikai megterhelését a személyiségfejlődés törvényszerűségeihez igazodva, a növekedés és az érés folyamatát segítve, a gyermeki szervezet igényeinek megfelelő mértékben alakítsa. Pszichológiai, pedagógiai és különböző élettani kutatások alapján ismeretes, hogy az életkorhoz igazodó testi-lelki igények meghatározó tényezők a gyermek mindennapos tevékenységkörének kialakításában (Arday, 1999).

A 6-10 éves kisgyermek testi fejlődésére jellemző a nagy mozgásszükséglet, a pszichikus funkciók előtérbe kerülése és az új élmények átélése utáni vágy. Ebben az életszakaszban egyre fontosabbá válik a tanulás, a testnevelésben pedig az új

mozgásformák megtanulása. Az alsó tagozatban a játék a legfőbb színtere a cselekvéstanulás és a megtanult, továbbfejlesztett készségek alkalmazásának. A különböző típusú sportjátékok biztosítják azokat a szituációkat, egyszerűbb és bonyolultabb feladatokat, problémahelyzeteket, melyekhez a tanulónak nem csupán alkalmazkodnia kell, hanem amelyeket megfelelőképpen megoldhat, mégpedig elsajátított készségei és képességei birtokában. A játékban összekapcsolódik a megismerés és a cselekvés (Becsy–Császi, 1984).

A kisiskolás korszakra jellemző a nagyobb mozgásszükséglet, annak vágya, hogy minél többet tapasztaljanak és átéljenek, ekkor kerülnek előtérbe a lelki funkciók is. Az ezt megelőző időszak, azaz az óvodáskor fő tevékenységi formája a játék, iskoláskorban azonban előtérbe lép a tanulás. Ennek következtében az elemi oktatás során a testnevelés középpontjában elsősorban a játék, és a játékos cselekvéstanulás áll. Nem szabad elfelejtenünk, hogy ebben a fejlődési szakaszban a játék nem pótolható semmivel. A sportjátékok biztosítják azokat a szituációkat, gyakorlatokat, problémahelyzeteket és megoldandó feladatokat, melyekhez a tanulónak nem csupán alkalmazkodnia kell, hanem egyre magasabb szinten megoldania is. A közös játék során alkalmazkodik a játszótársakhoz, eközben megtanulja, hogyan kell megbecsülni másokat, saját érdekeiről lemondani, együttműködni, a közös cél érdekében segíteni a társát stb. Így a csoportos játékokban sajátos módon kapcsolódik össze a cselekvés a megismeréssel és tanulással.

A játék fontosságát indokolják az alábbi tényezők:

- ismeretgyarapodás, jellemformálódás;
- szomatikus fejlődés;
- motorikus képességek fejlesztése;
- akarati és erkölcsi készségek kialakítása;
- a teljesítmény fokozása;
- korábban elsajátított készségek alkalmazása;
- önkéntesség, derű, öröm, közösségi és egyéb érzelmek;
- siker- és kudarcélmények megélése, feldolgozása.

Annál eredményesebb lesz az új mozgásfajták megtanulása, valamint a már elsajátított és alkalmazott mozgások újrahangolása, minél jobban megismeri a tanuló a jelenségek lényegét, az ismeretanyag fő jellemzőit (Arday, 1999).

A kisiskolás testnevelésben a mozgásos és fizikai teljesítmény főképpen a csoportos és közösségi játékokban tükröződik, bennük és általuk ellenőrizhetővé válnak a kialakított készségek. Nyomon követhető az ismeret és cselekvés egysége a játékban. Az oktatás

során, annak szinte minden részében biztosítani szükséges a mozgásos és motorikus képességek fejlesztését, a gyermek helyzetfelismerésének, akarati erőfeszítésének, problémamegoldó- és mozgáskészségeinek próbálgatását, alkalmazását, továbbfejlesztését. A testnevelés során ezért az úgynevezett mozgásműveltség kialakítása érdekében szükséges biztosítani a következő körülményeket és tényezőket:

- mozgásos feladatok, különböző és addig ismeretlen cselekvésformák;
- megszilárdult mozgási készségek alkalmazása;
- motorikus képességek optimális funkcionálása;
- játékos feladatrendszerek;
- képességek, készségek folyamatos alkalmazása, egyre összetettebb feladatok, játékhelyzetek (Arday, 1999).

Az egyre tökéletesebb mozgás elsajátítása motiválással és játékos versengésekkel még inkább fokozható. A mozgás lényegtelen és lényeges jellemzőinek felismerése felhívja a gyermek figyelmét a jó megoldásra, ezzel elősegíti a pontos beidegzést. A mozgásos játék biztosítja az ismeretek rögzítését, alkalmazását akkor, ha a mozgástípusok többszöri ismétlésének lehetősége is adott. Végül a helyes megoldások alkalmazása az állandóan változó szituációkban is észlelhető, ehhez azonban feltétlen módon szükséges a többszöri ismétlés, vezetett és felügyelt gyakorlás. Hiszen az új készségek elsajátítását a pedagógus ellenőrző, esetenként helyesbítő tevékenysége segíti (Arday, 1999).

A kisiskolás gyermek egyre összetettebb és bonyolultabb mozgásfeladatokat képes megoldani azáltal, hogy mozgásismerete gyarapodik, készségei, motorikus képességei folyamatosan fejlődik. Az alsó tagozatos testnevelés során kiemelten fontos metodikai feladat, hogy sokszínű és sokoldalú feladatrendszerekben valósítsuk meg a játékokhoz szükséges műveletek, mozgások gyakorlását. Ebben az időszakban ideális, ha a feladatok versengéshez kapcsolódnak. A cselekvésformák elsajátítása mindig feladatok megoldása során történik, ezért az oktatás során a különböző játékhelyzetekre változatos feladattípusokat kell biztosítani, megegyező cselekvés- vagy mozgásforma esetén pedig különböző játéksituációkat. Nem szabad szem elől tévesztenünk a tényt, hogy az alsó tagozatos tanulók figyelme rövid ideig tart, hamar érdektelenné válhatnak a túl sokáig gyakorolt mozgástípus iránt. Elkötelezettek azonban az olyan csoportos játékok iránt, amelyekben a szituációk megváltozása újabb problémák megoldására biztosít teret, ezáltal a gyermekek alkotó részesei lehetnek egy-egy játékhelyzetnek (Arday, 1999).

1.4. A testnevelés és mozgásos játékok az iskolákban

A gyermek fejlődésében a kisiskolás kor kezdete, a hatodik-hetedik életév új, nagy életszakaszt jelent. Ekkor kezdődik el a kisgyermek rendszeres iskolai tevékenysége, a tanulás. Óriási hatással vannak az alsó tagozatos gyermekekre az erős pszichikai élmények, és a teljesen megváltozott körülmények. Ennek következtében rohamos fejlődésnek indul az értelmi fejlődése, de fizikailag is gyorsan fejlődik. Számára eddig ismeretlen világba kerül azzal, hogy az írás-olvasás során egyre több új ismeretanyagot tudhat magáénak (Varga, 1971).

A normálisan fejlett kisgyermek a hatodik életévében érkezik el az úgynevezett iskolaérettség fokára. Az iskoláskorba lépő kisgyermek megfelelő szintű fizikai és mentális érettsége világosan megfigyelhető. Lényeges jellemzői:

- feladattudata kialakult;
- mozgásszükségletének kielégítését szükség esetén el tudja halasztani;
- fantáziája, utánozókézsége gazdag;
- nagymértékben növekszik önállósága;
- egyszerűbb szabályok betartására képes.

Természetesen nemcsak mentális, hanem fizikai fejlődés terén is számos változás észlelhető ebben az életszakaszban:

- az izomzat, az erő és a mozgáskoordináció rohamos fejlődése;
- az aktivitás tapasztalható növekedése (Balázsne, 1986).

A testnevelés során a mozgásanyag kiválasztásánál ügyelni kell azonban arra, hogy:

- az egyazon izomcsoportot érintő megterhelések és a hirtelen nagyobb erőfeszítések károsak lehetnek, mivel a csontozat, az izomzat és a szalagrendszer hajlékony, fejletlen.

- a kisgyermek teherbírása alacsony; a szív- és érrendszer munkáját szabályozó vegetatív idegrendszer tevékenysége nem tökéletes; a légzés szapora, felületes, melynek következtében a kisgyermek gyorsan fáradhat (Balázsne, 1986).

A gyermek ebben az életszakaszban ugyanakkor minden szabadidejét igyekszik játékkal tölteni. Kedveli a változatos, dinamikus futással, mókás ugrásokkal és dobásokkal ötvözött, nagyobb kihívást jelentő játékformákat. Játékai során már a bonyolultabb ügyességi és egyéb mozgásfeladatokat is megold, élvezi az együttes, közös tevékenységet, amely ugyan sok mozgást kíván, de viszonylag rövid ideig tart. Különösebb nehézség nélkül hajt végre csoportos és csapatjátékok során azonos feladattípusokat. Tény azonban, hogy a 6-10 éves gyermek még nem tud gazdaságosan bánni izomerejével. Annak ellenére, hogy játék

közben nem érzi a fáradtságot, mégis nagyon könnyen kifárad. Fontos szempont, hogy a testnevelő pedagógus megfelelő időintervallumonként és a szükséges mennyiségű pihenőidőt biztosítsa a tanulók számára (Balázs, 1986).

Az első osztály után sokat fejlődik a 2. és 3. osztályosok értelmi képessége, ismereteik rohamosan gyarapodnak. Fáradhatatlan érdeklődéssel figyelik közvetlen környezetüket. Általában véve szinte minden iránt érdeklődőek, ami körülöttük zajlik. Különösen jellemző erre az életszakaszra:

- a fantázia megélénkülése;
- az utánzó készség magas szintre emelkedése;
- az aktivitás növekedése;
- a közösségi szellem kialakulása;
- egyre bonyolultabb játékszabályok alkalmazása;
- adott esetekben maguk közül vezető választása;
- a küzdeni akarás kifejlődése egy meghatározott cél elérése érdekében.
- az izom-, csontrendszer gyors fejlődése, vitális kapacitásának növekedése, a szív munkájának erősödése;
- az összetettebb mozgások megfigyelés utáni leutánzása;
- a lendületes, gyors, pontos mozgás vagy mozgássorozat végrehajtásának képessége, a tartós erőfeszítés egyre több ideig történő fenntartása (Varga, 1971).

A kisgyermek az iskolai szünetekben, valamint az oktatás utáni szabadidejük legnagyobb részét még mindig játékkal töltik. Játékaikban elsősorban a szerepjátékok kapnak főszerepet. Egyre élénkebb képzelőerejüknek köszönhető, hogy az egyszerű utánzások már nem elégítik ki őket a szerepjátékok során. Csoportos játékaik során el tudják határolni a valóságot a játékban adódó szituációtól, például tudják azt, hogy egy bottal nem lehetséges lőni, de ez nem akadályozza őket abban, hogy „játékból” puskaként alkalmazzanak egy botot. A fiúk és a lányok egyaránt szívesen játsszák azokat a csapatjátékokat, amelyekben egy közös cél elérése a fő motiváló erő. Az úgynevezett „terepjátékok” és stafétajátékok az ilyen csapatjátékokból fejlődnek ki a későbbiek során. Az alsó tagozatosok figyelme egyre inkább a csapatjátékok felé irányul. Az ilyen fajta közös játék ideje alatt megismerkednek a kölcsönös és önzetlen segítségnyújtással, annak alkalmazásával. A mozgásos és közös játékok közül főként az egymást követő, kis- és nagycsoportos, esetleg páros feladatokban érzik magukat otthon. Ilyenek például a váltójátékok, ahol az aktív és inaktív tevékenységek váltják egymást, így van idejük pihenni két aktívabb erőmegfeszítést igénylő feladat között (Varga, 1971).

A felső osztályokban a tanulók a mozgástanulás egy magasabb szintjére lépnek. Az alapokat az alsó osztályban megvalósuló céltudatos fejlesztési folyamat biztosítja. Erre építve valósul meg 5. évfolyamtól az életkori sajátosságokat és a finom motoros időszakokat szem előtt tartó komplex készség-és képességfejlesztés. A tulajdonképpeni sportági képzések az 5. évfolyamon kezdődnek meg, és teljeseznek ki a 11. évfolyamra, mindvégig szem előtt tartva a motoros teljesítmény két alapvető összetevője –a mozgáskészség és motoros képesség–szükségszerű összhangjának megteremtését. Ez az életkor kiemelkedő szerepet játszik a testnevelés és sport iránti elkötelezettség, az élethosszig tartó fizikai aktivitás iránti igény megalapozásában. Ebből a prioritást élvező szempontból a tartalom megjelenési formái és a hozzájuk kapcsolódó módszerek is kulcstényezőnek számítana (Czirják – Tremmer, 2013).

1.5. A játék típusai és alakulása a gyermeki fejlődés folyamatában

Elengedhetetlen követelmény a tudatos és tervezett oktató-nevelő munka során a kisgyermek fejlődésének rendkívül pontos, részletes ismerete. Érthetővé, világossá kell válnia a gyermekek cselekvéseinek lényege, hiszen ezáltal lesz érthető, hogy milyen céllal és milyen módszereket alkalmazva viselkedik a gyermek a játékok során. Gábor (2002) szerint, az iskolai testnevelés szempontjából vizsgálva a szakirodalom korábban négy, viszonylag jól elkülöníthető szakaszt határozott meg:

a) Szerepjáték

A jelképes, szimbolikus játékokban a kisgyermek előbb valóságosan kezeli az eszközöket: annak tulajdonítja, ami, ugyanakkor meg is személyesíti. Eleinte nincs jelentősége annak, hogy az adott tárgy hogyan néz ki, milyen formájú, vagy milyen tulajdonságai vannak. Ám később a gyerekek keresik a hasonlatosságot a tárgy és a megszemélyesítés között (pl. olyan botot keresnek, aminek puskaformája van). A gondolkodásmenet átfordíthatóságát példázza, mikor a kisgyermek nyújtott karral játszik repülőgépet. Ezek a játékok az alsó tagozatos iskolai testnevelés során nagyon fontosak, mivel ezekben a tevékenységekben jelennek meg először a nagyobb erőfeszítéssel járó mozgásos cselekvések. A szerepjáték oly módon változik egyre inkább mozgásos játékká, ahogy a játék tevékenységi formái egyre inkább bővülnek. A kisgyermek fantáziáját, ötleteit is figyelembe kell venni az ilyen mozgásos cselekvéseknél, ezzel egy időben az oktatási cél számára hangsúlyosabb és hatékonyabb megoldásokat kell preferálni, szorgalmazni (Nádasi, 2001).

b) Szabályjáték

A szabályjátékok kialakulásának időszaka szintén a hatéves életkor. Ugyanakkor gyakori, hogy az ötéves korú kisgyermek fejlettebb szabálytudattal rendelkezik, és szívesen vesz részt szabályjátékokban. Ebben az időszakban a gyermekek elkezdik igényelni a szabályokat. Legtöbbször saját maguk alkotják meg a szabályokat, vagy részt vesznek azok létrehozásában. A szabályok pedig az életkor előre haladásával egyre inkább válnak szigorúbbá. Ez sajátos jellemzője a játékfejlődésnek. Játék közben bizonyosodik be, hogy a szabályokat megalkotó gyermekek képesek-e valóban betartani a szabályokat, vállalva a szabályszegés esetleges következményeit. Ezért a szabályjátékoknak különös oktatási jelentősége abban tapasztalható, hogy megalapozza az alkalmazkodó készség fejlődését, az egymáshoz történő pozitív viszonyulás elsajátítását. Később, a felnőttkorban tapasztalható deviancia, vagy a törvények tiszteletéhez való hozzáállás egyértelműen visszavezethető a kisgyermekkor szabályjátékainak fejlődési szakaszára. Jellemző, hogy a kisgyermek gyakran változtatja a szabályokat, játék közben – hiszen rendkívül monoton lenne a játéktevékenység, ha a résztvevők mindenben teljesen egyetértenének. A szabályjátékok állandó változásának dinamikája a fejlődő képességek oldaláról jól szemléltethető. A szabályjátékokhoz szorosan hozzátartozik, hogy a szabályok sikeres vagy sikertelen betartásának meglegyen a megfelelő pozitív/negatív következménye. Bármennyire irrelevánsnak tűnik is, de a következménynek jelképeznie kell, hogy a pozitív cselekvésnek jutalma van, a negatív hozzáállást azonban büntetés követi. Ez a törvény a kisgyerekek által szent és sérthetetlen. A szabálytalanságot követő „ítélete” pl. lehet „egy élet elvesztése”, esetleg nagyobb erőfeszítést követelő erőgyakorlat, amely nem ártalmas, inkább valamilyen pluszt kíván meg a gyermektől. Szabályszerűen ismétlődőnek tekinthető a szabályjáték feladatainak végrehajtása és következménye. Tíz éves kor környékén a szabályok követése és az a szabályoknak tulajdonított jelentőség újra felerősödik a gyermekben, így a szabályjátékoknak később is fontos szerepe lesz (Nádasi, 2001).

c) Feladatjáték

A feladatjátékok lényege, hogy a résztvevő gyerekek a korábbinál lényegesen összetettebb problémaszituációba kerülnek. A játék során elvégzett mozgások közben önmaguknak kell megkeresniük és dönteniük a megoldás módszeréről. Nevéből adódóan a feladatjáték középpontjában maga a feladat áll, a szabályok pedig valóban csak a szabályozás rendeltetését töltik be. A testnevelés órákon megismert és alkalmazott mozgásos játékok legnagyobb része szintén ide tartozik. A feladatjáték során a kisgyermek az adott feladat optimális megoldására koncentrál. Elsősorban ennek rendeli alá a játék

során történő műveleteket is, így kiemelkedik a célszerűség. Elsősorban a fogójátékok, a kidobós és fogyasztójátékok tartoznak a feladatjátékok közé. A klasszikus kidobós játékokban a feladatértés fejlődési szintje nehézség nélkül észlelhető: amennyiben a „kidobó” annak izgalma foglalja le, hogy birtokolhassa a labdát, akkor cél nélkül dobálja azt, és nincs kidolgozott terve az összjátékot nézve. Ilyenkor alacsony szintű játékmegvalósulás történik. Ugyanez a helyzet a másik oldalon állók esetében is, ha például hagyják magukat eltalálni és nem menekülnek a labda elől. Az ilyen jelek arra hívja fel a pedagógus figyelmét, hogy a magasabb szintű feladatértéshez és a megvalósításához szükséges képességek még nem, vagy kis mértékben fejlődtek ki az adott csoportban (Nádasi, 2001).

Az ilyen típusú játékok esetében növekszik meg a különböző cselekvések során alkalmazott taktika jelentősége is. A szabályjátékot inkább az alkalmazkodás milyensége jellemzi, a feladatjátékot a különböző megoldási variáció közti gyors választás és döntési képesség teszi izgalmassá. Maga a döntési készség fejlesztése éppen az ilyen típusú játékok során lehetséges leginkább, hiszen ilyenkor ismerkednek meg a résztvevő gyermekek az emberi viselkedés olyan fontos vonásával, mint a döntési folyamat. Tény, hogy ilyenkor a feladat végrehajtásának nincs különösebben kedvező vagy kedvezőtlen eredménye. Vagyis: a fogó megfog valakit, a fogószerpek pedig folyamatosan cserélődnek. A fogócska során például sokkal inkább a sikeres menekülő kap érzékelhető elismerést, nem pedig a fogó. A kidobós játék esetében rokonság tapasztalható a szabályjáték és a feladatjáték között, hiszen ha eltalálnak valakit a kidobósban, az némileg kedvezőtlen eredménnyel járhat (pl. akit eltalálta a labda, az kiáll, vagy elvégez valamilyen gyakorlatot annak érdekében, hogy újra beállhasson az). A feladatjáték szabályai nyilvánvalóan hatással vannak a feladat megvalósítására, de ebben az esetben kiemelendő, hogyan választjuk ki a feladatmegoldás értékelési szempontjait. Ugyanis legtöbbször számszerűen, tényszerűen összehasonlíthatóvá válnak az egyes résztvevők feladatmegoldásai a pedagógus értékelésében. Példaként felhozható a félperces fogócska, amely már komolyabb teljesítményt követel. A pedagógus értékelése kettős: egyrészt szükségessé válik kiemelnie a feladat végrehajtásának kivitelezését, a játék közbeni viselkedés, (ez egyfajta segítő értékelés), másrészt pedig utalni szükséges a számszerű teljesítményre és eredményekre (ki hányszor volt fogó). Leginkább a feladatjátékok során szükséges elvégezni ezeket a kettős jellegű értékeléseket (Nádasi, 2001).

d) Teljesítményjáték

Az ember személyiségfejlődésének egy meghatározott életszakaszában jelenik meg a teljesítmény. Az egyre nagyobb teljesítményre törekvő növekvő tendenciát mutat a

gyerekek játéktevékenysége során. Főképp tízéves korban válik általánossá a teljesítmény figyelembevétele, illetve már a feladatjátékok során is értelmet nyer maga az eredmény, hiszen a pedagógus értékelésének alapját maga az egyéni teljesítmény adja. A korábbi életszakaszokban a szabályjátékok során egyértelműen tapasztalható, hogy a gyermek számára nem csupán maga a játékelmény fontos, hanem a társak jelenléte is lényeges. Korábbi életszakaszokban is jellemző az egymással történő összehasonlítás folyamata. Ugyanakkor a versengéseknek még nincs különösebb kockázata. Valójában az motiválja a résztvevőket, például egy ugróiskolában, hogy a cselekvéssorozatot sikeresen végrehajtották, és újból sikerélményre vágynak. A szabályok megváltozhatnak a játék során, egyre inkább nehezebben végrehajthatóvá válnak. A játék célja az, hogy az előzetesen lefektetett szabályokat mindenrésztvevő betartsa, és a sikernek is ez az alapja (Nádasi, 2001).

A feladatjátékok során összehasonlíthatóvá válik a teljesítmény értéke. Általában a szabályok valamilyen rendező elv szerint tükröznek egyfajta sorrendiséget. A fogójátékok során azok, akiket nem fogtak el, azok a legügyesebbek, akit nem találtak el labdával a kidobásban, az a győztes. De pozitív értékelést kapnak azok is, akik a győztesek után második, harmadik helyen tudtak végezni valamilyen szempont alapján. A lezáró értékelésben a gyerekek egyéni teljesítményének az összehasonlítása, az értékmérés nem jelenik meg kizárólagos formában. A gyermekeket ráhangolja a következő feladatra az, ahogyan megoldást talált az előző feladatra, és amilyen mozgásélménnyel gazdagodva oldotta meg a feladatot. Ilyen módon az egyéni teljesítménynek nincs meghatározó szerepe a feladatjátékban, csupán az értékelést segíti. A teljesítményjátékokban azonban a megoldás színvonala és nehézsége mindig növelhető. Tehát a sportjátékok egyértelműen a teljesítményjátékok közé tartoznak, még akkor is, ha azok egyéni sportágak, mint például a gerelyhajítás, az úszás, a súlyemelés. A rekord elérése, illetve a játék végeredménye ellentétes érdekeket tükröz: az említett egyéni sportágak egyszemélyesek ugyan, de mindig a konkurencia képviselőjét kell legyőzni, mindig a korábbi rekordot kell túlszárnyalni (Nádasi, 2001).

A teljesítményjátékban tapasztalható új jelenség, a küzdés maga új jellemző a korábbi típusokhoz képest. Amennyiben a játékban résztvevő nem lesz abszolút győztes, nem lesz első a versenyben, a helyezések alapján mégis a siker részese. A győzelem relatív, de nyilvánvaló. Ugyanis a helyezés tartalmazza azt a fáradtságot, amit az ide vezető út jelentett, az újonnan elsajátított képességek színvonalát, a sikerélményt, és mindazokat a készségeket, amelyek szükségesek voltak a győzelem megszerzéséhez. Az alsó tagozatos

gyermek játékában már korán megjelenik a teljesítmény jelentősége. A pontszerző játékok egyfajta teljesítményjátékként jelennek meg az iskolai testnevelés órákon (Nádasi, 2001).

Természetesen nem csupán a teljesítményjátékok velejáráó motívuma a győzni akarás. Ez a vágy a legegyszerűbb játékban is jelen van. A játékfejlődés egyes életszakaszai mutatják, hogy kb. tízéves korra alakul ki a gyermekben a teljesítményjáték iránti érdeklődés – ugyanekkorra alakul ki az a pszichoszomatikus feltételrendszer, amely a megfelelő háttérrel biztosítja a teljesítményjátékokban való helytálláshoz. Ezzel szemben érdekes, hogy már az óvodáskorú kisgyermek is ugyanúgy élvezzi a váltóversenyeket, és vágyik csapata győzelmére – ugyanakkor ez a vágy lényegesen különbözik az idősebb gyermekek teljesítményjátékától. Maga a győzelem iránti vágy még nem különíthető el óvodás korban más céloktól. Sokszor a játék lefolyása, az egyes apró részletek nem számítanak, elhomályosulnak. A győzelem ugyanis feledteti a részleteket. Emiatt fordulhat elő, hogy a győztes csapatban részt vevő óvodáskorú gyerekeket nem érdekli igazán, hogy talán be sem avatkozott a küzdelembe és nem rajta múlt a győzelem. Nem számít, hogy passzoltak-e neki labdát, vagy mennyire pontosan hajtotta végre a mozgássorozatot. Akkor is érzi a győzelem okozta túláradó örömet, ha nem hatékonyan vett részt a játékban (Nádasi, 2001).

1.6. A mozgásos játékok és a sportágválasztás kapcsolata

Az iskolai testnevelés szerepe az elmúlt évszázadokban nagy változásokon ment keresztül. Egyre nagyobb feladat hárul az iskolákra, hogy a gyerekekkel megszerettessék a testmozgást és a különböző sportokat. Éppen ezért alkották meg a mindennapos testnevelés programját azzal a céllal, hogy a testnevelés foglalkozásokon elvégzett testmozgások, játékok hozzájáruljanak a gyermekek fizikai és lelki egészségének megőrzéséhez, segítse a tanulók későbbi mozgásalapú életvitelének, sportágválasztásának kialakítását, úgy hogy az örömszerzést teremtsen a tanulók számára. A legfőbb cél, hogy a gyermekek minél jobban megtudjanak ismerkedni a különböző szabadidős sportágak alapjaival, hogy kiválaszthassák számukra a legmegfelelőbb sportot, amelyet később folytatva javulhat az életminőségük, testi-lelki egészségük. A mozgásszegény életmód káros hatásai már gyermekkorban is jelentkezhetnek, mert napjainkban a gyerekek nagy része ritkán játszik a szabadban, a minimális szabadidejük eltöltésének helyszíne leginkább a lakásuk négy fala közötti tér, ahol a televízió és az internet használata szerez nekik örömet. Ezért olyan

fontos, hogy a gyermekek már ebben az időszakban megismerjék és megszeressék a különféle sportotokat, alakuljon ki bennük az igény a rendszeres testmozgásra, az egészségtudatos életre, hiszen ez a későbbi életminőségüket és egészségi állapotukat is befolyásolja. A rendszeres testmozgás azonban nemcsak az egészségmegőrzésében játszik fontos szerepet, hanem abban is, hogy a gyermekeknél mindeközben kialakuljanak olyan személyiségjegyek, mint például az önzetlenség, fegyelmezettség, alkalmazkodás, szabálykövetés, kitartás, amelyek elsősorban a sport által fejleszthetők (Somogyi, 2016).

A sportjátékok és itt elsősorban a futball, a kosárlabda, kézilabda, röplabda az általános iskola felső tagozatában, pontosan az ötödik osztálytól kezdve nyernek teret. A technikai taktikai anyag szakszerű oktatása itt kezdődik. Helytelen lenne azonban az a szemlélet, ha a testnevelési játékokkal való kapcsolatot itt keresnénk. Bár a tanterv világosan kimondja, hogy az ötödik. osztály játékanyaga készítsen elő a későbbiek során tanítandó sportjátékokra, mégis előbbre kell nyúlni és ezt az előkészítést lényegesen korábban elkezdni. Ideális körülményeket véve figyelembe, már az általános iskola első osztályától kezdve egy tudatos előkészítő munkát kell folytatni annak érdekében, hogy a későbbiek során a tanterv által előírt sportjátékok mozgásanyaga viszonylag jól és gyorsan oktatható legyen. Az első és a második osztályosok játékaiknak legnagyobb része feladat, illetve szerepes játék. Lényegüket az szabja meg, hogy a gyermekek a játékban elsajátítsák a pontosabb, tökéletesebb, jobban koordinált mozgást. Ezért legalkalmasabbak a következő mozgáselemeket és feladatokat tartalmazó játékok: átfutások, szétfutással menekülés, futás irányváltoztatásokkal (Egyszerű fogó), versengések (Jöjj velem), körbefutások (Gyertek haza libuskáim), feltételezett akadályok leküzdése átugrással, felmászással, kúszással, labda dobása célba, labda elkapása és átadása. Mindegyik játék egy, vagy legfeljebb két begyakorolandó mozgásformát tartalmaz. A harmadik és negyedik osztályos tanulók játékaik hosszabb ideig tartó erőfeszítést kívánnak, mint az előző időszak játékaik. Legjobban a vadászbátékokat (Nyúl és a vadász), váltóbátékokat, sorversenyeket és labdabátékokat szeretik. A labdabátékok közül főleg azok alkalmasak számukra, melyben üldözés, menekülés és mozgó célra dobás jelenti a játék tartalmát (Kidobós). Általában a pontos, gyors mozgást igénylő feladatok érdeklik őket, különösen, ha egyéni, vagy csapatok közötti versengéssel kapcsolatosak. Nagy fokú ügyességet árulnak el a felfújtt labdával végzett játékokban. A fentiek alapján világosan kitűnik, hogy a sportjátékok egyszerűbb technikai elemeinek megalapozása már ezekben az osztályokban megkezdődhet. Ilyenek például elsősorban a labda nélküli technikai elemek, melyek részben vagy egészben megtalálhatók valamennyi testnevelési játékban (Kovács, 1971).

A testnevelés és sport egymástól nem távol álló fogalmak. Ozsváth (1989) szerint a sport nagyszerű nevelőértékeit be kell építeni a testnevelés rendszerébe. Ez annál inkább lehetséges, mert testnevelési rendszerünk a sportok anyagából válogatja az oktatás anyagát. Mind a testnevelés, mind a sport az egész személyiségre irányul. A testnevelésnek azonban differenciált teljesítményekre kell alapoznia értékrendszerét. A sport ezzel szemben abszolút mértékkel – rekordokkal – méri a teljesítményt. Ozsváth (1989) könyvében kihangsúlyozza, a sport egyik lényeges kegye az önkéntesség, ami éppen úgy vonatkozik a versenysportra, mint más célból végzett sportjellegű tevékenységre. A fogalomértelmezésnél tehát mindig a cselekvés lényegét kell figyelembe venni (Ozsváth, 1989).

Legfontosabb tehát, hogy ha más módon nem is, de órai keretek között mozogjanak a gyermekek, személyiségük, egészségük fejlődjön általa és ismerjenek meg minél több sportágat és próbálják ki magukat abban. Mivel köztudott, hogy a gyermekek nagy része csak a testnevelés órán végez rendszeres testmozgást, szükséges, hogy a tanóra keretében kialakuljon bennük az igény a rendszeres testmozgás iránt, vagyis szeressék meg a sportot és tudatosuljon bennük az egészséges, mozgás gazdag életmód fontossága. Ez talán jó ugródeszka lehet számukra, ahhoz, hogy iskolán kívül is elkezdjenek sportolni, edzeni (Somogyi, 2016).

II.KUTATÁS: A MOZGÁSOS JÁTÉKOK SZEREPE AZ ALSÓ TAGOZATOS TANULÓK SPORTÁGVÁLASZTÁSÁBAN

2.1 A vizsgálat bemutatása. A kutatás célja és hipotézisei

Sajnálatos tény, hogy országunk lakosságának egészségi állapotával és fizikai teljesítőképességével problémák vannak. A kedvezőtlen egészségi mutatók egyik fő okozója a lakosság mozgásszegény életmódja. A kialakult helyzetért felelősség terheli társadalmi életünk számos színterét, beleértve a testnevelés és sport intézményrendszerét, amely a meghatározott céljait nem minden esetben képes megfelelően megvalósítani.

A szakterületekért felelős intézményeket és szakembereket nem mentheti fel az sem, hogy közoktatásunk más területein sem beszélhetünk a kitűzött képzési-nevelési célok egyértelmű megvalósításáról.

Ha azt akarjuk elérni, hogy a felnövekvő generációnak természetes igénye legyen a rendszeres sportolásra, testmozgásra, testedzésre, akkor ezt tudatosan kell kialakítani már egész fiatal korban.

A helyes életmód a fizikai aktivitás szokásai a gyermekek fogékonysága miatt a kisiskolás korban (6-10 év) kötődnek legkönnyebben. Ezért igen fontos, hogy az iskolai testnevelés és sport ebben a korban alakítsa ki az egészséges életmód és életvitel ismeret-és szokásrendszerét, amely belső igényként jelentkezik a felnőtt korban.

Vizsgálatunkban arra kerestük a választ, hogy a Kisgejőci Egry Ferenc Oktatási-Nevelési Komplexum és az Ungvári 10. számú Dayka Gábor Magyar Tannyelvű Középiskola diákjainál a testnevelési órán elvégzett játékoknak van-e valamilyen szerepe a tanulók későbbi sportágválasztásában.

A fenti kérdések alapján a következő kutatási hipotézisek, felvetések fogalmazódtak meg:

- feltételeztük, hogy a tanulók szeretik a testnevelés órákat, valamint szeretik és igénylik a testnevelés órákon végzett mozgásos játékokat.

- feltételeztük, hogy a tanulók azért szeretik a mozgásos játékokat, mert játékközben sokat mozoghatnak és jól érzik magukat.

- feltételeztük, hogy a testnevelés órák keretén belül elvégzett különféle mozgásos játékok kihatással vannak a gyerekek későbbi sportágválasztására is.

- feltételeztük, hogy a gyerekek sportágválasztását nagyobb mértékben befolyásolják a lakóhely nyújtotta sportolási lehetőségek, mint a testnevelés órák keretein belül végzett mozgásos játékok.

- feltételeztük, hogy a vizsgálatban részt vett korosztályokat, még nem „fertőzte” meg a társadalmunk egyik népbetegsége, az egyéneken eluralkodó informatikai eszközök (televízió, számítógép, telefon) túlzott használata. A kevés szabadidejükben pedig inkább a különféle kültéri tevékenységeket preferálják, nem pedig a fentebb említett eszközök használatát

2.2. A vizsgálat helye és körülményei

Kutatásunk hipotéziseinek alátámasztására a kérdőíves lekérdezés mellett döntöttünk. A kérdőíves felmérést a Kiscejőci Egry Ferenc Oktatási- Nevelési Komplexum és az Ungvári 10. számú Dayka Gábor Magyar Tannyelvű Középiskola felső tagozatában tanuló diákoknál végeztük el. A Kiscejőci Egry Ferenc Oktatási- Nevelési Komplexum felső osztályaiban 78 diák tanul, míg az Ungvári 10. számú Dayka Gábor Magyar Tannyelvű Középiskolában vizsgált felső osztályaiban összesen 145 diák végzi tanulmányait.

A kérdőív kitöltése során a válaszadóknak nem kellett megadniuk a nevüket, így biztosítottuk anonimitásukat.

A kérdőív összeállításakor figyelembe vettük a célkitűzésnek megfogalmazott felvetéseket, illetve a gyerekek korosztályát.

A kérdéseket négy csoportra lehet osztani:

- ❖ Általános kérdések (1-3. kérdés)
- ❖ A játékok szeretete és alkalmazása a testnevelés órákon (4-10. kérdés)
- ❖ Iskolán kívüli sporttevékenységekkel való foglalkozás (10-17. kérdés)
- ❖ Az elektronikai eszközök és a sport kapcsolata (18-23. kérdés).

A kérdőíves felmérést a Google közösségi dokumentumok, kérdőív szerkesztőjével valósítottuk meg, mivel ebben a szoftverben a kérdések elkészítése után rögtön a webes felületen váltak láthatóvá megosztott dokumentumként minden résztvevő számára. A rövid tájékoztatót és felhívást, valamint a kérdőívre mutató linket tartalmazó e-mailt az előzetes egyeztetést követően elküldtem az iskolák igazgatóinak. A felmérésben résztvevő gyerekek az internetes elérésen keresztül rögtön a kérdőíves felületre kerültek. Az utasításokat követve kellett megadni a válaszokat a kérdésekre, majd ezután a „küldés” gombra

kattintva az adott válaszok automatikusan rögzítésre kerültek a program adatbázisában, ahol a válaszok összegyűjtése megtörtént.

A kérdőív a következő linkekről érhető el:

1. Kiscegyői Egry Ferenc Oktatási- Nevelési Komplexum kérdéssora

<https://docs.google.com/forms/d/1CQwXDWQQ5kj14zD1c2SWx8Tn8ef7LnpraNAmw2Imf-Y/edit?ts=607fde2b&gxids=7628>

2. Ungvári 10. számú Dayka Gábor Magyar Tannyelvű Középiskola kérdéssora

<https://docs.google.com/forms/d/1GSjAuJhnHlxudML5FtNetnPrPFDIIfK9uclGS9TXV3FM/edit?ts=607fde6d&gxids=7628>

A linket tartalmazó e-mail szétküldése előtt többször is ellenőriztük, hogy a kérdőív mindegyik kérdésénél megfelelően működik-e a szoftver.

A kérdőív első három kérdésében a válaszadókra vonatkozó általános információkra kérdeztünk rá, mint például a kitöltők neme, lakhelye (város vagy falu) és mely osztályban tanul.

A második részben arra voltunk kíváncsiak, hogy a gyerekek szeretik-e a testnevelés órákat és annak keretén belül alkalmazott játékokat. Miért szeretik vagy miért nem szeretik a testnevelés órákon végzett mozgásos játékokat. Illetve melyek azok a játékok, amelyeket a legtöbbet játszanak az órán.

A következő részben a kérdések főleg az iskolán kívüli sporttevékenységekkel való foglalkozást célozták meg. Itt azt vizsgáltuk, hogy mely sportágak érdeklik őket, végeznek-e sporttevékenységeket szabadidejükben, sportol-e valaki a családtagok közül illetve tudnak-e úszni.

Az utolsó rész kérdései arra irányultak, hogy a gyerekeknél milyen kapcsolat áll fenn az elektronikai eszközök használatával és a sporttevékenységeikkel.

A március 16.-án nyilvánossá tett, megosztott kérdőívre az első válaszokat csak a hónap végén kaptuk meg, az utolsó választ pedig április 18.-án rögzítette a rendszer.

A válaszadás lezárását követően elkezdődhetett a meglévő adatok feldolgozása, melyben nagy segítségünkre volt az, hogy a Google közösségi dokumentumkezelő mindegyik kérdéstről egy egyszerű összesítést készített, melyet diagramon is ábrázolt. Dolgozatunk vizsgálati eredményeinek bemutatására és elemzésére ezeket a diagramokat használtuk fel.

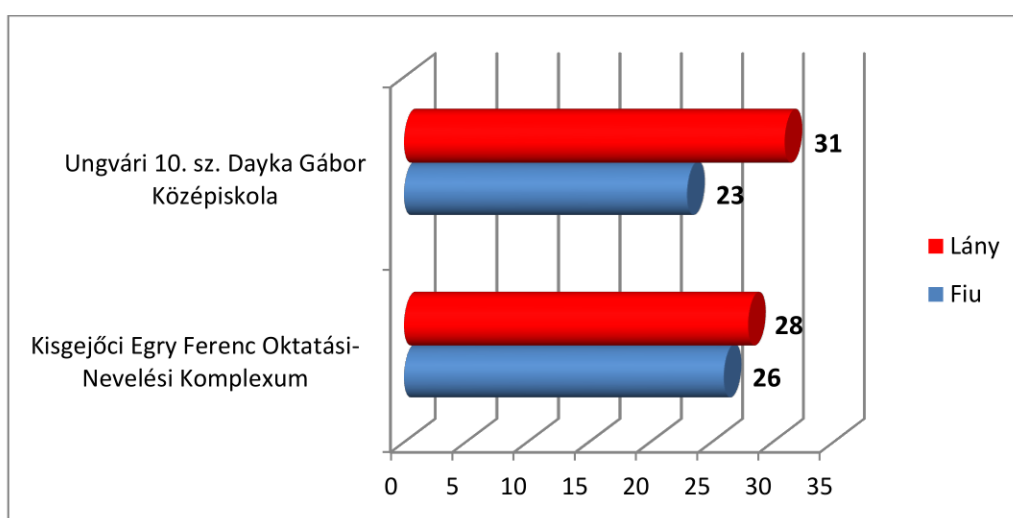
Még mielőtt rátérnék a vizsgálat eredményeinek bemutatására, szeretném ismertetni, hogy az elküldött kérdőívet mind a két iskolában 54-en töltötték ki. Többen arra hívatkoztak, hogy nem rendelkeznek internet hozzáféréssel, pedig minden egyes diák

számára adott volt a lehetőség akár az informatika órák keretein belül megválaszolni a kérdőíveket.

2.3. A vizsgálat eredményei

Az első kérdés az volt, hogy a kérdőívet kitöltők milyen neműek. A nemek szerinti megoszlás tekintetében a kiscejői komplexum 54 válaszolója között 26 kislejű és 28 kislejű volt (1. ábra). Az ungvári középiskola 54 válaszolója között 23 kislejű és 31 kislejű volt (1. ábra).

1. ábra: A tanulók nemek szerinti megoszlása

Forrás: saját szerkesztés

A kérdőívet kitöltők osztálytagoltsága a következőképpen alakult:

Kiscejői Egry Ferenc Oktatási- Nevelési Komplexum

- 5. osztály –11 tanuló
- 6. osztály –9 tanuló
- 7. osztály –9 tanuló
- 8. osztály – 8 tanuló
- 9. osztály – 3 tanuló
- 10. osztály – 11 tanuló
- 11. osztály – 3 tanuló

Ungvári 10. számú Dayka Gábor Magyar Tannyelvű Középiskola

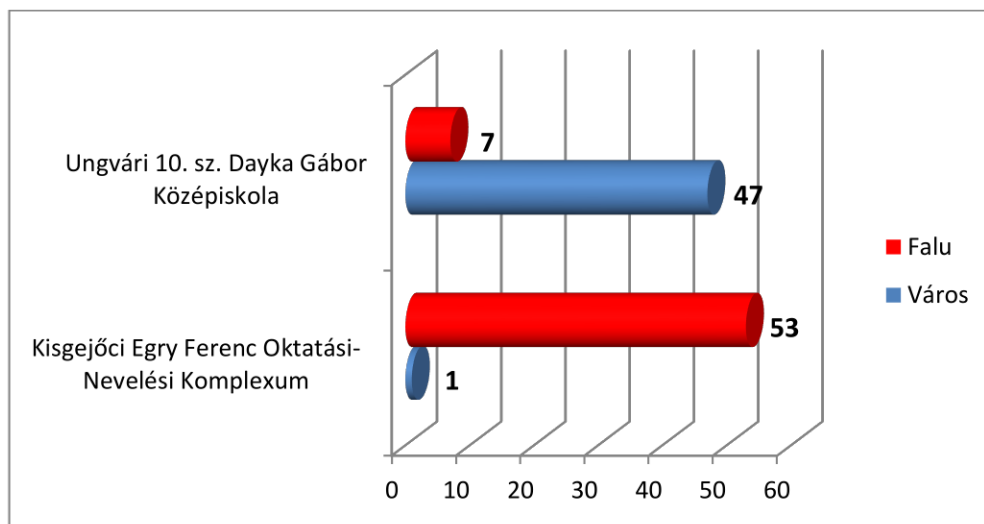
- 5. osztály –13 tanuló
- 6. osztály –13 tanuló
- 7. osztály –5 tanuló

- 8. osztály – 5 tanuló
- 9. osztály – 8 tanuló
- 10. osztály – 8 tanuló
- 11. osztály – 2 tanuló

Ha figyelembe vesszük az osztályokban tanuló gyerekek valódi létszámát, akkor láthatjuk, hogy a kisgyeőci nevelési komplexum ötödik osztályában mindenki a hatodik osztályból egy tanuló kivételével szintén mindenki kitöltötte a kérdőívet. Legrosszabb részarányal a 11. osztály rendelkezik. Itt a 11 tanulóból csupán hárman válaszoltak a kérdésekre. Az ungvári 10. számú középiskola válaszadóinál sajnos rosszabb részarányok születtek. A legtöbbben itt is az 5. és a 6. osztályból válaszoltak viszont csak 50%-os részvétellel. Legrosszabb az arány a 11. osztályban, ahol a 24 tanulóból csupán ketten vettek részt a felmérésen.

A lakóhely szerinti megoszlásban a feldolgozott válaszok alapján olyan eredmény született, amelyet sejtteni véltünk, miszerint egy falusi középiskolába főleg a környező településeken élő gyerekek járnak, addig a városi középiskolában főleg a városi gyerekek végzik tanulmányaikat (2. ábra).

2. ábra: A tanulók lakóhely szerinti megoszlása

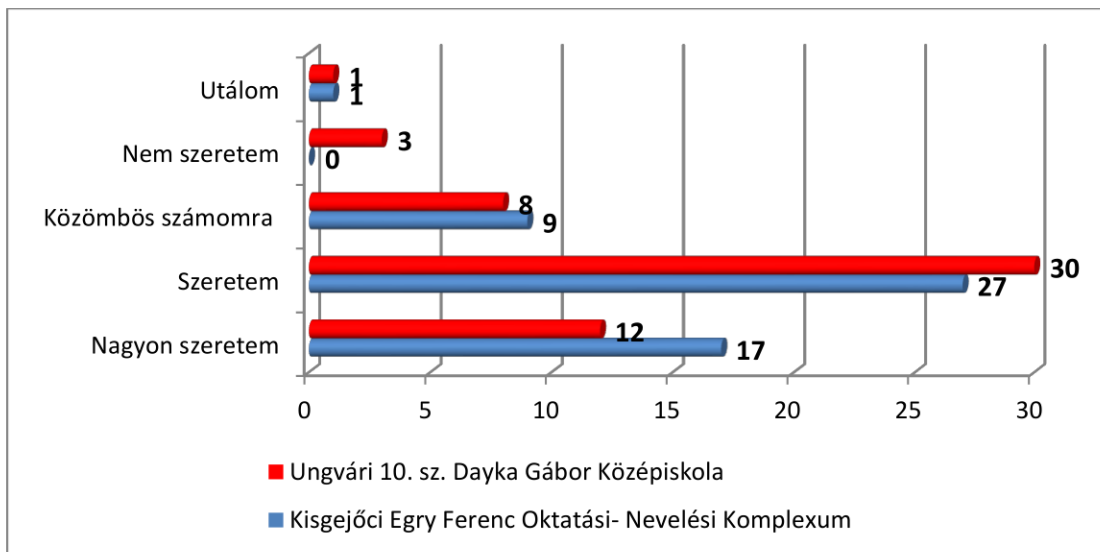

Forrás: saját szerkesztés

A kérdőívet kitöltők a 4. kérdésben adtak választ arra, hogy szeretik-e a testnevelés órákat. A diagramon is jól látható (3. ábra), hogy mind a két iskola válaszadói szinte teljes mértékben szeretik a testnevelés órákat. Bár a válaszoknál ez két részre van osztva (szeretem és nagyon szeretem), de ez egynek tekinthető. A válaszadók közül csupán egy-

egy tanuló utálja a testnevelés foglalkozásokat. Mindkét oktatási intézményben hasonló a közömbösök aránya is (8-9 tanuló)

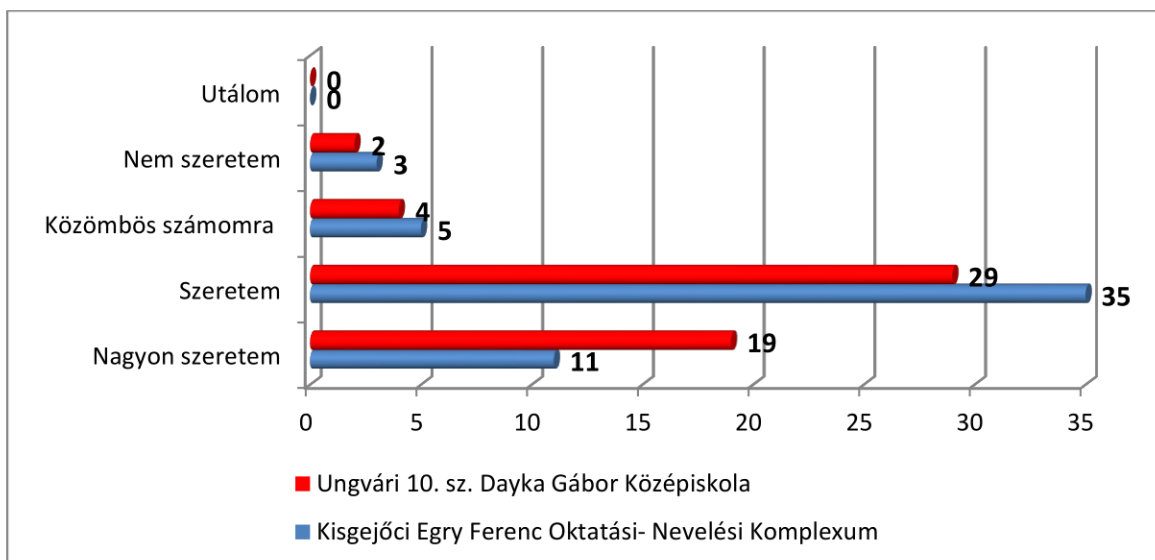
3. ábra: A testnevelés órák szeretete

Forrás: saját szerkesztés

A felmérés 5. kérdésében az iránt érdeklődtünk, hogy a válaszadók szeretnek-e játszani a testnevelés foglalkozáson (4. ábra). A feldolgozott adatok alapján a válaszadók közel 90%-a szeret játszani a testnevelés órákon. Mindkét iskolában 4-5 tanuló számára közömbös a játékszeretet. A maradék tanulók (2-3) nem szeretik a tornaórák keretén belül alkalmazott játékokat.

4. ábra: A játékok szeretete a testnevelés foglalkozáson

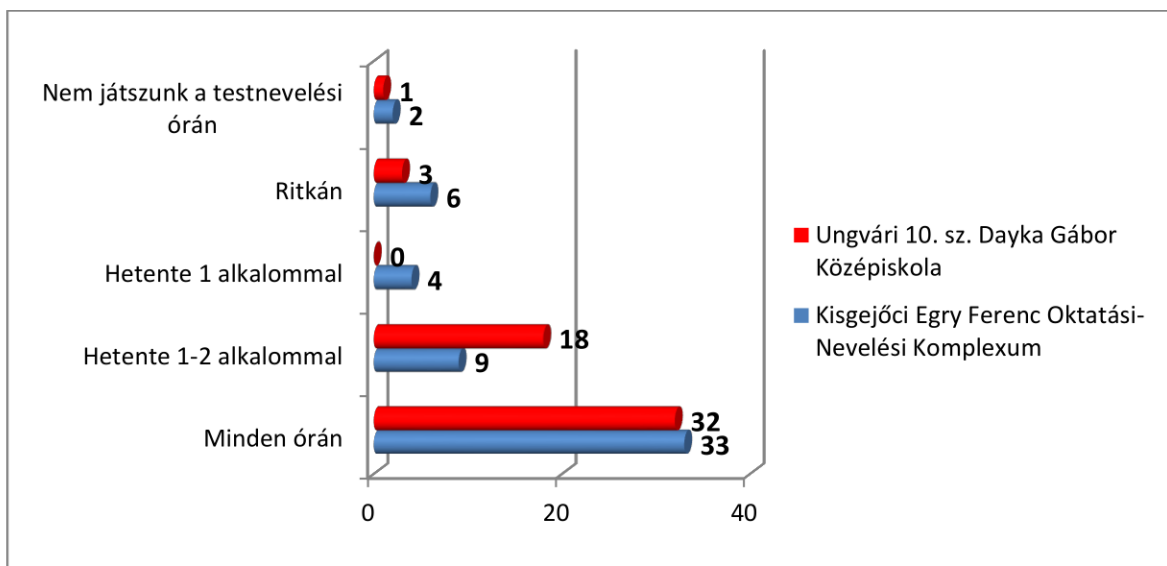

Forrás: saját szerkesztés

A hatodik kérdésben azt szeretettük volna megtudni, hogy milyen rendszerességgel játszanak a gyerekek a testnevelés óra keretén belül mozgásos játékokat (5. ábra). A

beérkezett adatokból látható, hogy a tanintézményekben megkérdezettek közel 60%-a (32-33 tanuló) rendszeresen játszik minden foglalkozáson. Továbbá az adatokból az is látszik, hogy eltérés van a két iskola között, amikor a tanórákon csupán hetente 1-2 alkalommal végeznek játékos tevékenységeket a tanulók, az ungvári iskolában nagyobb az arány, itt 33% (18 tanuló) míg a kisgyeőci intézményben ez az arány csupán 16,7 % (9 tanuló). Csúpan alig 11%-a válaszolta a kisgyeőci iskolában és 5,6%-a az ungvári iskolában azt, hogy ritkán végeznek játékos tevékenységeket a testnevelés órákon. Sajnos az adatokból észre vehető az is, hogy 1-2 jelölés volt „a nem játszunk a testnevelés órán” válaszra is és ez viszont nem tekinthető megalapozottnak, mivel a testnevelés órák osztályfoglalkozások és egységesek mindenki számára.

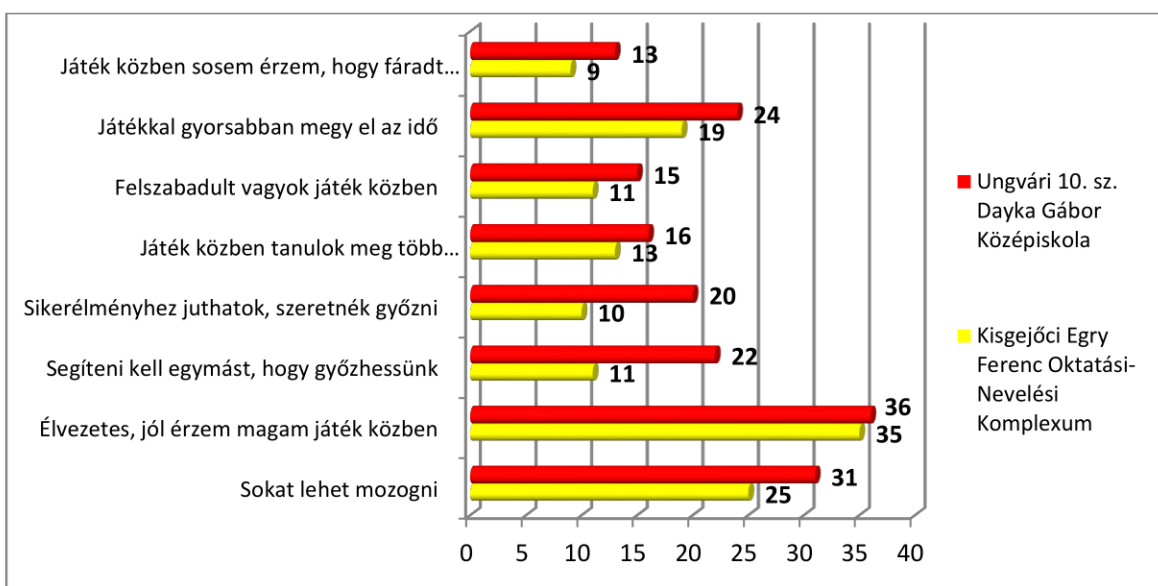
5. ábra: A játékok rendszeres alkalmazása

Forrás: saját szerkesztés

Érdekes vizsgálni a megoszlást abban a tekintetben, hogy miért is szeretnek a gyerekek játszani a testnevelés órákon. A válaszadóknak itt a felsorolt nyolc válasz közül legalább hármat kellett kiválasztaniuk. Az alábbi diagram ezt szemlélteti (6. ábra), amelyen látható, hogy mindkét iskolában a három legtöbb jelölést az „élvezetes, jól érzem magam játék közben”, a „sokat lehet mozogni” és a „játékkal gyorsabban megy el az idő” válaszokra érkeztek. A két intézmény tanulók válaszai között eltérések is megfigyelhetők, mégpedig két válaszlehetőség között is. Az ungvári iskola tanulói kétszer annyian jelölték be a „sikerélményhez juthatok, szeretnék győzni” és a „segíteni kell egymást, hogy győzhessünk” válaszokat. A többi válaszlehetőség között csupán egy-egy tanulónyi eltérés alakult ki. Ezen kérdések elemzése további motivációs lehetőséget biztosíthat az intézmények testnevelési óráinak megszerettetésére.

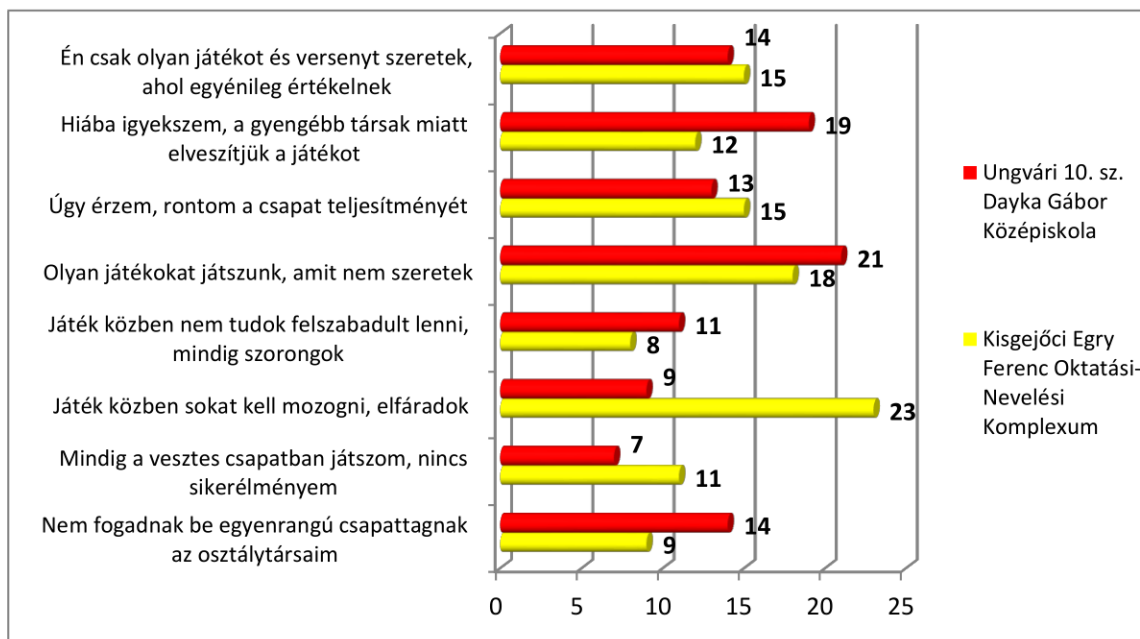
6. ábra A gyerekek játékszeretetének lebontása

Forrás: saját szerkesztés

A nyolcadik kérdésben arra voltunk kíváncsiak, hogy amennyiben a gyerekek nem szeretnek játszani a testnevelés órákon, akkor miért van ez így. Itt szintén három tényezőt kellett kiválasztaniuk a felsorolt nyolc közül. Bár felhívtam a gyerekek figyelmét, hogy csak akkor töltsék ki ezt a kérdést, ha valóban nem szeretnek játszani az órákon. Viszont egy tanuló kivételével mind a két iskolában mindenki megválaszolta ezt a kérdést, így utólag azonban nem bánom, hiszen megtudhattam melyek azok a tényezők ami miatt a gyerekek kevésbé szeretik a játékokat.

7. ábra: Miért nem szeretnek a gyerekek játszani a testnevelés foglalkozáson

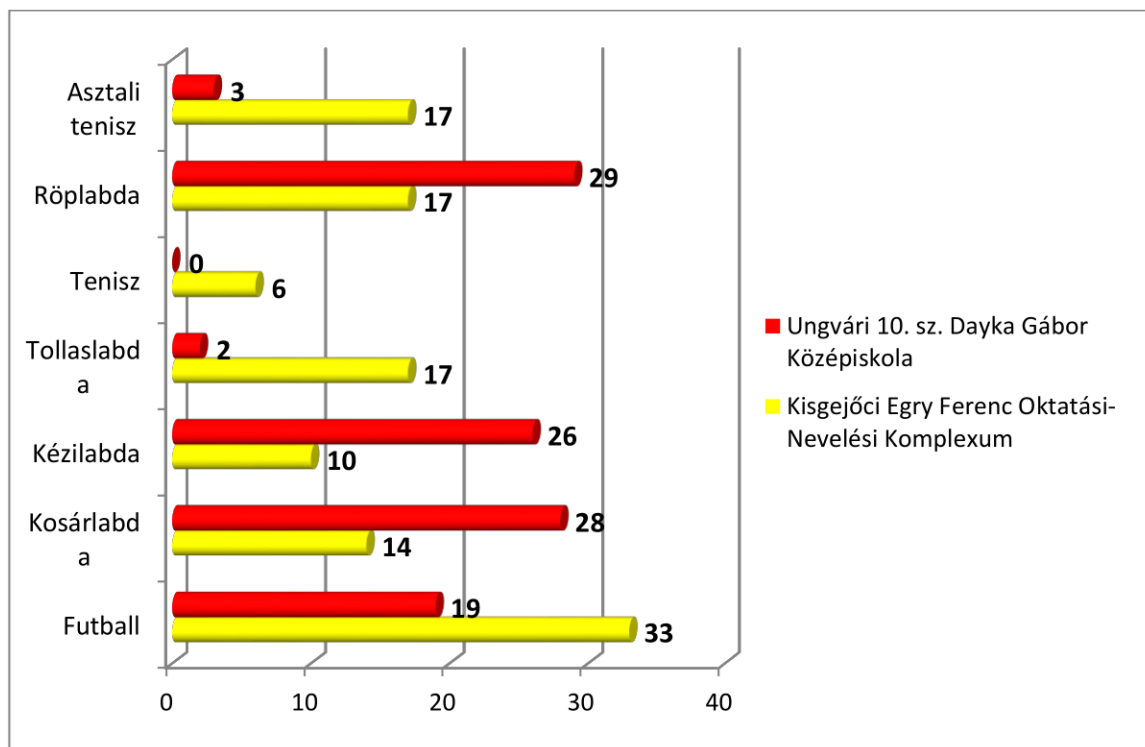

Forrás: saját szerkesztés

A kapott eredményekből (7. ábra) láthatjuk, hogy a válaszadó gyerekek egy-egy foglalkozás keretén belül mit nem szeretnek. A beérkezett válaszok alapján leszűrhetjük, hogy a kiscejői iskola tanulói legtöbbször azért nem kedvelik az adott foglalkozásokon végzett játékokat, mert játék közben sokat kell mozogni és elfáradnak, az adott játékot nem szeretik, vagy pedig csak olyan játékokat kedvelnek, ahol a végén egyénileg vannak értékelve. Az ungvári iskola diákjai pedig azért nem szeretnek játszani, mert olyan játékot játszanak, amelyet nem szeretnek, vagy hiába igyekeznek, a gyengébb társaik miatt mindig elveszítik a játékot. Viszont ezek teljesen elfogadható válaszok, mivel a tanárnak kell eldönteni, hogy az adott foglalkozás tematikájához milyen játéktípusokat lehet alkalmazni, illetve hogy fel kell fejleszteni-e a gyengébb tanulók képességeit, készségeit is.

A kilencedik kérdésben a gyerekeknek le kellett írniuk, hogy a foglalkozásokon mely sportjátékokkal foglalkoznak a leggyakrabban (8. ábra). A tanulók számára nem volt kritérium, hogy csak egyet írhatnak le, így voltak olyan válaszok, ahol több játéktípust is felsoroltak.

8. ábra: Az órákon legtöbbet játszott sportjátékok

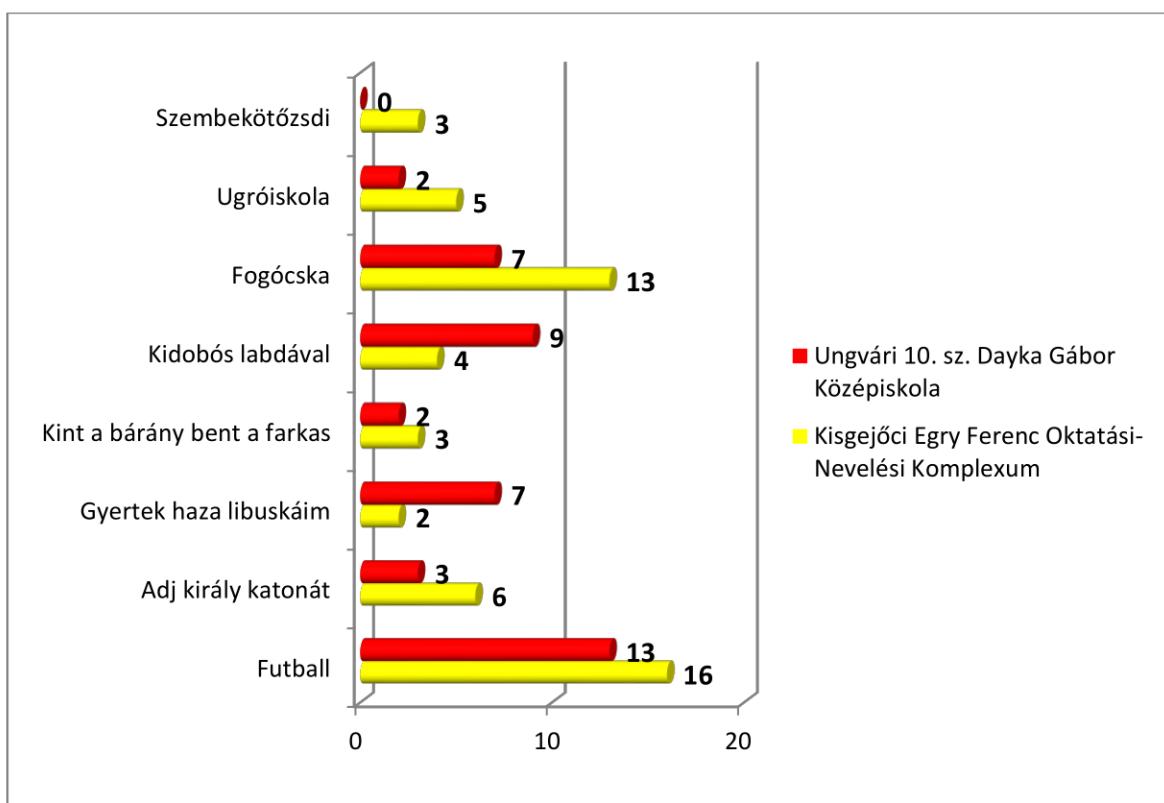
Forrás: saját szerkesztés

A megadott válaszok alapján jelentős különbségeket lehet felfedezni a két iskola között. A kiscejői iskolában az órákon legtöbbet játszott sportjáték a futball, ezen kívül elég sokszor játszanak a gyerekek a válaszok alapján asztaliteniszt, röplabdát és tollaslabdát.

Ezzel ellentétben az ungvári iskolában a három legtöbbet játszott sportjáték, néhány szavazattal a röplabda, a kosárlabda és a kézilabda.

A következő kérdésben arra kerestük a választ, hogy a gyerekek milyen játékokkal foglalkoztak az alsó osztályos testnevelés foglalkozásokon (9. ábra). A válaszadáskor itt sem volt kritérium, hogy csak egy játékot írhatnak le. Ezért volt olyan gyermek, aki felsorolt 3-4 féle játékot is. Az eredményekből jól látszik, hogy messzemenőleg, mind a két iskolában a legtöbb alkalommal futballt játszottak a testnevelés foglalkozásokon. Ezen kívül elég sok szavazatot kapott még a kiségejőci iskolában a fogócska, míg az ungvári iskolában a labdával való kidobás játék. Sajnos viszont azt is felfedeztük a válaszok között, amely nem került fel az ábrára, hogy sok gyerek nem is emlékszik, nem tudja, hogy milyen játékokat játszottak az alsó osztályos testnevelés foglalkozásokon.

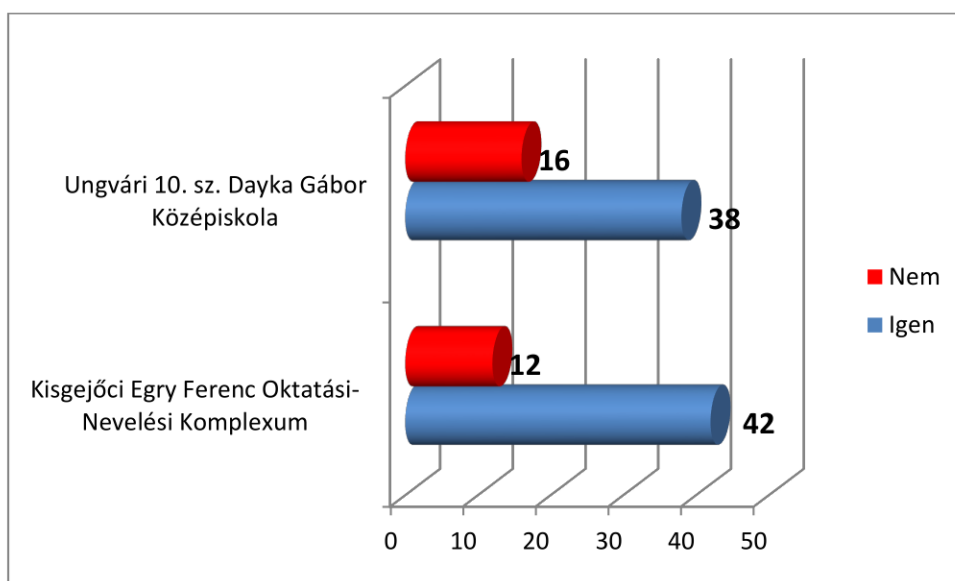
9. ábra: Az alsó osztályban játszott játékok

Forrás: saját szerkesztés

A 11. kérdésben arra voltunk kíváncsiak, hogy a tanulók szoktak-e sportolni az iskolai foglalkozások után (10. ábra). A kiségejőci komplexum tanulóinak 78% (42 tanuló) végez valamilyen sporttevékenységet, míg az ungvári középiskola diákjainak csupán 70 %-a (38 tanuló) sportol az iskolán kívül is

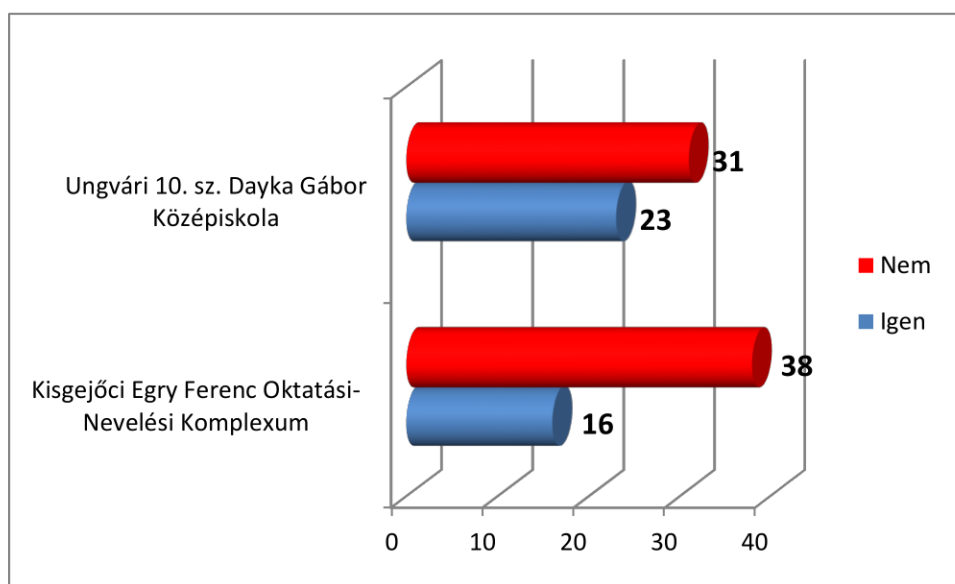
10. ábra: Iskolán kívüli sporttevékenység

Forrás: saját szerkesztés

A következő két kérdésünk az előzővel szorosan összefüggött, mégpedig hogy a tanulók az iskolán kívül járnak-e konkrét sportfoglalkozásokra, edzésekre (11. ábra), illetve, ha igen akkor melyek ezek.

11. ábra: Iskolán kívüli edzések

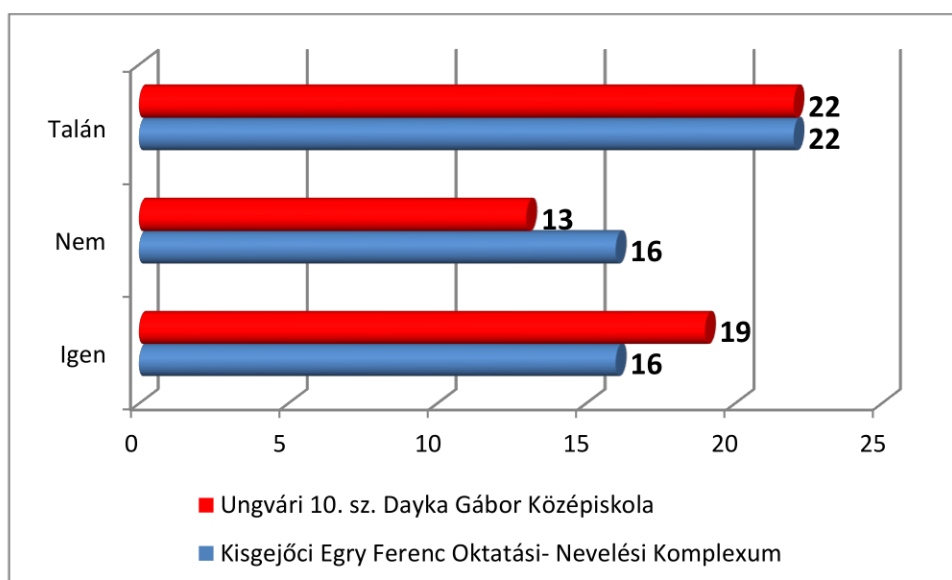
Forrás: saját szerkesztés

A meglévő adatokból látható, hogy a kisgejőci iskolában az 54 tanulóból csupán 16-an (30%) vesznek részt edzéseken, ezek közül is a legtöbben a futballt részesítik előnyben (10 tanuló). Ezen kívül főleg a küzdősportok vannak még megemlítve a tanulók részéről. Az ungvári iskolában a kérdőívet kitöltők közül 23-an (43%) végeznek délutáni edzéseket. Itt az eredmények változatosabbak lettek, mivel a legtöbben a táncfoglalkozást választottak (6

tanuló), valamint a küzdősportokat, a futballt, az úszást és a gimnasztikát, mint iskolán kívüli edzések.

A 14. kérdésben arra kerestük a választ, hogy a tanulók szeretnék-e profi szinten sportolni (12. ábra). Erre az egyszerűnek tűnő kérdésre igen érdekes válaszok születtek a tanulók részéről. Valamelyest ez a kérdés is kapcsolódik az előző kettőhöz, mivel a 11. ábrán láthattuk, hogy a válaszadók jóval kevesebb, mint fele végez valamilyen iskolán kívüli edzéseket. Viszont a 12. ábrán látható, hogy a gyerekek nem is nagyon akarnak, illetve el sem tudják még dönteni, hogy szeretnék-e profi szinten sportolni, ezek szerint mindkét iskolában a válaszadók több mint 70%-ának nincsen egy sportideálja, példaképe, akire felnézhet vagy szeretne rá hasonlítani valamilyen mértékben. A kiscejőci válaszadók alig 30%-a, az ungváriaknak pedig csak 35%-a szeretne profi sporttevékenységet végezni.

12. ábra: Profi sporttevékenység

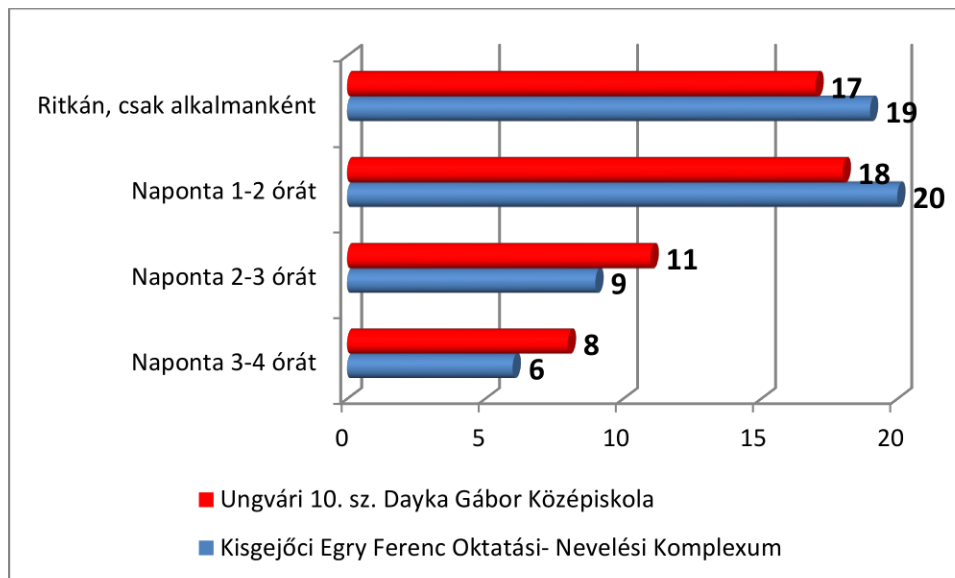
Forrás: saját szerkesztés

A 15. és 16. kérdésekkel azt szerettük volna megtudni, hogy a gyerekek tudnak-e úszni és van-e rá lehetőségük, hogy uszodába járhassanak. A kiscejőci válaszadók közül 33-an (61%) nem tudnak úszni. Abból a 21 gyerekből, aki tud úszni csupán 11-nek van lehetősége uszodába járni. Az ungvári válaszolók közül több mint kétszer annyian, mint a kiscejőciek, összesen 44-en (82%) tudnak úszni, ezek közül 30-nak van lehetősége uszodába járni.

A 17. kérdésben azt szerettük volna tudni, hogy a gyerekek mennyi időt szánnak sporttevékenységre (13. ábra). A válaszok alapján két dolgot lehet leszűrni. Az egyik az, hogy az ungvári iskola diákjai többet sportolnak szabadidejükben. A másik viszont egy

nagyon sajnálatos tény, mégpedig az, hogy a gyerekek több mint 30%-a csupán ritkán végez sporttevékenységet szabadidejében.

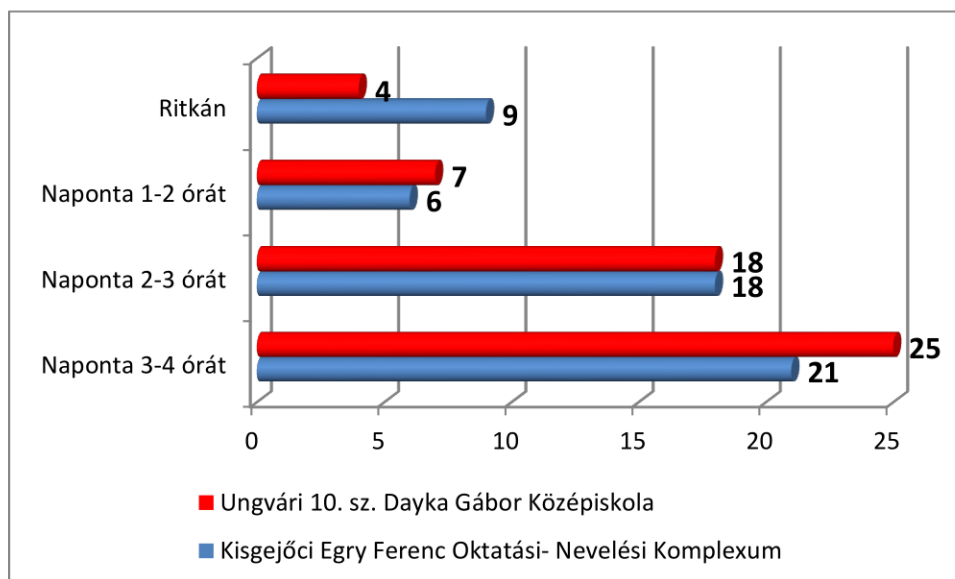
13. ábra: Sportolás szabadidőben

Forrás: saját szerkesztés

A 18. kérdésnél megpróbáltunk választ kapni arra, hogy a gyerekek mennyi időt töltenek naponta elektronikai eszközök használatával. Sajnos látható a 14. ábrán, hogy a gyerekek több mint 40%-a naponta 3-4 órát tölt valamilyen elektronikai eszköz használatával. Míg csupán az 54 válaszadó közül a kisgejőci iskolában 4-en az ungvári iskolában 9-en csak ritkán használnak naponta elektronikai eszközöket.

14. ábra: Elektronikai eszközökkel töltött idő

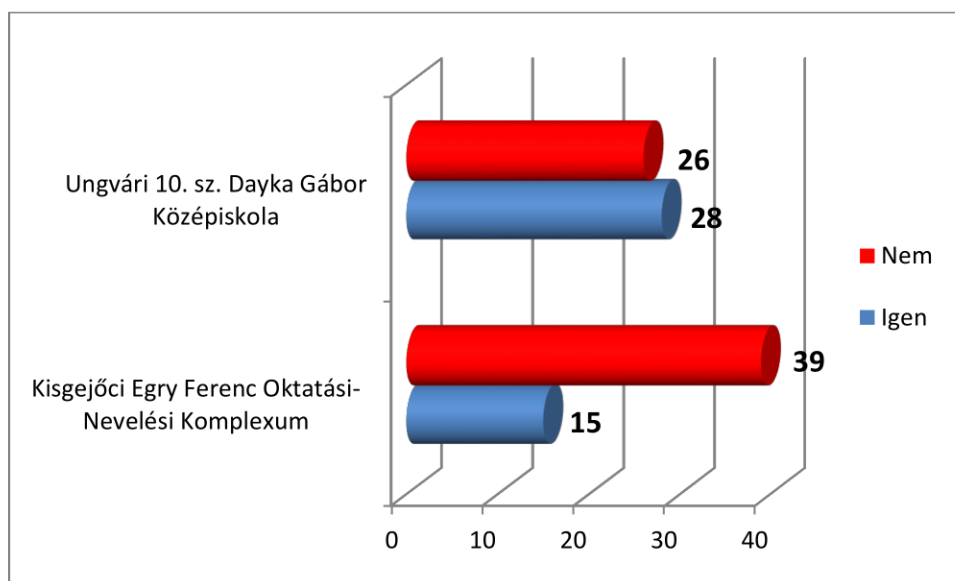
Forrás: saját szerkesztés

A 19. és 20. kérdés segítségével megkérdeztük a tanulókat, hogy játszanak-e sportjátékokat az elektronikai eszközökön, illetve, ha igen akkor milyen típusúakat. A válaszokból az derült ki, hogy az ungvári iskola tanulói közül 44-en (81%), a kisgejőci iskola diákjai közül pedig 35-en (65%) nem játszanak sportjátékokat az elektronikai eszközökön. Akik mégis játszanak, azok majdnem teljes egészében a futballt választották a legjobb számítástechnikai játéknak.

A következő kérdésben azt szeretnénk volna megtudni hogy a gyerekek szabadban vagy inkább online játszanak-e. Pozitív válaszok érkeztek erre a kérdésre a gyerekek felől, mivel mind a két iskolában a tanulók több mint 75%-a inkább a szabadban szeret sportolni.

A 22. és 23. kérdéseknél szeretnénk volna felmérni, hogy a gyerekek családtagjai végeznek-e sporttevékenységet, és ha igen akkor melyeket részesítik előnybe. A bejövő válaszok elemzése után láthatjuk (15. ábra), hogy a kisgejőci iskola tanulóinak családtagjai közül nagyon kevesen (27%) sportolnak. A felmérésben részt vett ungvári iskola diákjainak több mint a felénél a családtagok végeznek különféle sporttevékenységeket

15. ábra: Családtagok sporttevékenysége

Forrás: saját szerkesztés

A kisgejőci családtagok közül az idősebb testvérek vannak többségben (8 fő), akik főleg futballal vagy valamilyen küzdősporttal foglalkoznak, míg a szülők (7 fő) részéről változatosabb a sportágak elosztása, mivel van, aki küzdősportokat kedveli és van, aki a futást, futballt vagy a tornát részesíti előnyben.

Az ungvári 10. számú középiskola tanulóinak azon családtagjai, akik sporttevékenységgel foglalkoznak legtöbben (7-en) futballoznak (apukák és fiú testvérek), de többen részesítik előnybe a futást, a biciklizést, a fitneszt és a konditermeket is

2.4. Következtetések levonása

Az adatok alapján alátámasztható az a feltételezésünk, hogy a felmérésben részt vett két intézmény tanulói teljes mértékben szeretik a testnevelés foglalkozásokat, illetve szeretik és igénylik az órákon végzett mozgásos játékokat. Az is látható a vizsgálatból, hogy közel 60%-uk minden foglalkozáson rendszeresen játszik és közel 90%-uk szeret is játszani.

Azon feltételezésünk is beigazolódott, hogy a tanulók azért szeretik a mozgásos játékokat, mert játékközben sokat mozoghatnak és jól érzik magukat, mivel mind a két intézményben ezeket a válaszokat adták meg a legtöbben a tanulók közül.

A válaszokból jól látható az is, hogy a kisgyeji iskola tanulói legtöbben azért nem kedvelik az adott foglalkozásokon végzett játékokat, mert játék közben sokat kell mozogni és elfáradnak, az adott játékot nem szeretik, vagy pedig csak olyan játékokat kedvelnek, ahol a végén egyénileg vannak értékelve. Az ungvári iskola diákjai pedig azért nem szeretnek játszani, mert olyan játékot játszanak, amelyet nem szeretnek, vagy hiába igyekeznek, a gyengébb társaik miatt mindig elveszítik a játékot.

A vizsgálat eredményeit értékelve sajnos az a feltételezésünk, hogy a testnevelés órák keretén belül elvégzett mozgásos játékok kihatással vannak a gyerekek későbbi sportágválasztására nem támasztható alá teljes egészében. Ez abból látható, hogy a kisgyeji iskolában a foglalkozásokon nagyrészt futballozni szoktak a tanulók (9. kérdés) és a gyerekek iskolán kívüli sportágválasztásánál (13. kérdés) is magasan a futball vezet a listát. Viszont az ungvári iskolában a három legtöbbet játszott sportjáték néhány szavazat eltéréssel a röplabda, a kosárlabda és a kézilabda, ami nem tükröződik a tanulók órán kívüli sportágválasztásánál, mivel a legtöbben a táncfoglalkozást választották. Sajnos itt meg kell említenünk azt a szomorú tény is, hogy a kisgyeji iskolában az 54 tanulóból csupán 16-an (30%), az ungvári iskolában pedig 23-an (43%) vesznek részt délutáni edzéseken. Szintén negatívumként említhető még, hogy a gyerekek nem is nagyon akarnak, illetve el sem tudják még dönteni, hogy szeretnének-e profi szinten sportolni. Az eredmények szerint mindkét iskolában a válaszadók több mint 70%-nak valószínűleg nincsen egy sportideálja, példaképe, akire felnézhet vagy szeretne rá hasonlítani valamilyen mértékben.

Azon feltételezésünk beigazolódott, hogy a gyerekek sportágválasztását nagyobb mértékben befolyásolják a lakóhely nyújtotta sportolási lehetőségek, mint a testnevelés órák keretein belül végzett mozgásos játékok, ez abból látszik, hogy az ungvári iskolában a tanulók 43%-a, míg a kisgyeji iskola tanulóinak csak 30%-a jár órák utáni sportfoglalkozásra, valószínűleg ez annak köszönhető, hogy a városi iskolában tanulók

számára több lehetőség adódik órán kívüli sporttevékenységekre. Az eredményekből az is látható, hogy több gyerek tud úszni a városi iskolában és többnek van lehetősége uszodába járni.

Az utolsó feltételezésünk kapcsán leszögezhetjük, hogy az eredmények alapján mindkét iskolában a gyerekek nagy része szabadidejük egy részében ugyan végez valamilyen sporttevékenységet, viszont kevesebb, mint 35%-uk csak alkalmanként jár sportolni. Még csak nem is reménykedhetünk abban, hogy ez a néhány gyerek a kevés szabadidejét nem az informatikai eszközök használatával tölti, hanem otthoni pihenésre fordítja, mivel a meglévő adatokból azt látjuk, hogy a gyerekek sporttevékenységére szánt kevés idő fordítottan arányos az elektronikai eszközök használatára szánt idővel.

Bár két intézményben végeztük el a felmérést, de az adatokból látható, hogy a tanulók hasonló visszajelzéseket adtak és ezért a legtöbb kérdésnél nincsenek kirívó eltérések a válaszok között.

ÖSSZEFOGLALÁS

A sportaktivitást elsősorban az iskolás gyermek motorikus képességeinek szintje határozza meg. Ezen belül legfontosabb a gyermekkoordinációs tulajdonságainak fejlettsége, mint például az egyensúlyi érzék, téri tájékozódási képesség, reagáló- reakció képesség. Ezek a testi tulajdonságok legjobban a gyermek első 12 életévében fejleszthetőek. Ebből következik, hogy a kisiskolás időszak meghatározó szerepet játszik az egyén későbbi felső osztályos fizikai-és sportaktivitásában.

Dolgozatunk céljaként a testnevelési játékok oktatásban betöltött szerepének bemutatását és a tanulók sportágválasztásában betöltött szerepét határoztuk meg. A téma szakirodalmának feldolgozása mellett vizsgálatot végeztünk a Kisgejőci Egry Ferenc Oktatási- Nevelési Komplexum és az Ungvári 10. számú Dayka Gábor Magyar Tannyelvű Középiskola felső tagozatában tanuló diákjai körében.

Munkánk első nagy fejezetében bemutatjuk az iskolások életkori sajátosságait és a testnevelés fontosságát. Ismertetjük a különféle játéktípusok alakulását a gyermekek teljes fejlődési folyamatában. Kitérünk arra, hogy milyen nagy szerepe van a testnevelési játékoknak a későbbi sportágválasztásban.

A dolgozat második fejezetében ismertetjük a kutatást, amelynek módszerül, eszközül a kérdőíves felmérést választottuk.

Az eredményeket értékelve elmondhatjuk, hogy a felmérésben részt vett mindkét iskola tanulói teljes mértékben szeretik a testnevelést, illetve igénylik az órákon végzett mozgásos játékokat, amelyek során felszabadultak és jól érzik magukat, többek között pozitívan hatnak rájuk a játék közben végzett mozgásformák, amelyekkel elérhetik a végső céljukat.

A válaszokból arra következtethetünk, hogy a testnevelés órák keretén belül elvégzett különféle játékok kihatással vannak ugyan a gyerekek későbbi sportágválasztására, de nem mindkét iskolában. Az adatok alapján a kisgejőci iskolában nagyrészt futballozni szoktak a tanulók a foglalkozásokon, és látható is, hogy az iskolán kívüli sportágválasztásánál is magasan a futball vezet a listát. Viszont az ungvári iskolában a három legtöbbet játszott sportjáték, a röplabda, a kosárlabda és a kézilabda. Ez viszont nem tükrözi a tanulók órán kívüli sportágválasztását, mivel a legtöbben a táncfoglalkozást választották.

A vizsgálat eredményeiből látszik, hogy mind a két iskolában a gyerekek nagy része kevés időt fordít ugyan az órák utáni sporttevékenységre, viszont 35%-uk csak alkalmanként jár sportolni. Még csak nem is reménykedhetünk abban, hogy ez a néhány gyerek a kevés szabadidejét nem az informatikai eszközök használatával tölti, hanem otthoni pihenésre fordítja, mivel a meglévő adatokból azt látjuk, hogy a gyerekek

sporttevékenységére szánt kevés idő fordítottan arányos az elektronikai eszközök használatára szánt idővel.

РЕЗЮМЕ

Спортивна активність школярів передусім визначається рівнем їх рухових навичок. В рамках цього найважливішим є розвиток у дитини координаційних здібностей, таких як рівновага, орієнтування на місцевості та реакція. Ці фізичні якості найкраще розвиваються в перші 12 років життя дитини. З цього випливає, що період початкової школи відіграє визначальну роль у подальшій фізичній та спортивній діяльності у старшій школі.

Метою нашої роботи було представити роль ігор з фізичного виховання в навчанні та роль у виборі спорту серед учнів. Крім опрацювання літератури, ми провели дослідження серед учнів старших класів двох шкіл, Малогеєвецькому навчально-виховному комплексі ім. Ференца Еґрі та в Ужгородській загальноосвітній школі № 10 з угорською мовою навчання ім. Дойко Габора.

У першому розділі нашої роботи ми представляємо вікові особливості школярів та важливість фізичного виховання. Ми описуємо формування різних видів ігор у всьому процесі розвитку дітей. Звертаємо увагу на те, що яку велику роль відіграють ігри з фізичного виховання у подальшому виборі виду спорту.

У другому розділі ми описуємо дослідження, методом та інструментом якого ми обрали анкетування.

Оцінюючи результати, можна сказати, що учні обох шкіл, які брали участь в дослідженні, в повній мірі люблять фізичне виховання і потребують рухливих ігор на занятті, під час яких добре себе почувають, форми рухів, що виконуються під час гри впливають на них позитивно і допомагають у досягненні кінцевої мети.

З отриманих відповідей ми можемо зробити висновок, що різні ігри, що проводяться в рамках уроків фізичної культури, в подальшому впливають на вибір видів спорту, але не в обох школах. Виходячи з даних, у малогеєвецькій школі в більшості грають у футбол на заняттях, і футбол займає перше місце у виборі видів спорту поза школою. Однак в ужгородській школі, трьома найбільш популярними ігровими видами спорту є волейбол, баскетбол та гандбол. Та це, в свою чергу, не відображає вибір учнями видів спорту у позашкільний час, оскільки більшість обрали танцювальні гуртки.

Згідно з результатами дослідження, в обох школах більшість дітей мало часу приділяють спорту у позашкільний час, а 35% з них займаються спортом лише зрідка. Ми навіть не можемо сподіватися, що ці декілька дітей витрачають свій

обмежений вільний час не на використання гаджетів, а на відпочинок вдома, оскільки наявні дані показують, що невеликий час, витрачений на спортивну діяльність дітей, обернено пропорційний часу, проведеному на використання електронних пристроїв

FELHASZNÁLT IRODALOM

ARDAY LÁSZLÓ (1999): *A testnevelés tanítása. Tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára.* Korona Kiadó, Budapest.

BALÁZSNÉ KUSTOS MÁRIA (1986): *Testnevelés 1-4. osztály,* Budapest.

BECSY BERTALAN SAROLTA – CSÁSZI SÁNDOR (1984): *Testnevelés 1-4. osztály.* Tankönyvkiadó, Budapest.

BENCZE SÁNDORNÉ (2009): *Korszerűsítési törekvések a pedagógiai gyakorlatban megoldható prevenciók, korrekciók mozgásanyag alkalmazására.* https://konyvtar.uni-pannon.hu/doktori/2009/Bencze_Sandorne_dissertation.pdf, (Letöltés ideje: 2021.02.25)

BODZSÁR ÉVA (2005): *A gyermek testi fejlődésének általános jellemzői.* http://eduvital.net/files/biol-hatteranyag/Bodzsar_A%20gyermek%20testi%20fejlodese.pdf, (Letöltés ideje: 2021.02.27)

CZIRJÁK SZILVIA - TREMMER BERNADETT (2013): *Mindennapos testnevelés tanmenet 5. évfolyam.* https://www.csontvaryiskola.hu/doksi_elemek/felsos_tesi.pdf, (Letöltés ideje: 2021.03.12)

Dr. HAMAR PÁL (2008): *Testnevelés elmélet.* Sportismeretek I. Csanádi Árpád Általános Iskola és Pedagógiai Intézet.

DALMÁTH LAJOS, FRANK CSILLA (2001): *Nagy játékkönyv.* Könyvkuckó Kiadó, Budapest.

DOMOKOS MIHÁLY (2019): *A testnevelés és sport tanításának elmélete és módszertana* http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/testnevtan/a_serdlkor_jellemzi.html, (Letöltés ideje: 2021.03.12)

GÁLL LEVENTE (2009): *Testnevelés I.,* Tantárgyi adatlap, Sapientia – EMTE.

GÁBOR ADRIENN (2002): *Mindennap mozogjon minden gyermek az iskolában! Sportolni kell!* In: *Demokrata*, V. évf. 32. szám, (Letöltés ideje: 2021.03.16)

GÖNCZÖL LÁSZLÓ – KIRÁLY TIBOR – MÉSZÁROS JÁNOS (1993): *A testnevelés alapjai a 6-10 éves korban.* Kalibra Kiadó, Budapest.

KOVÁCS ISTVÁN (1971): *A testnevelési és sportjátékok kapcsolata az általános iskolában.* http://acta.bibl.u-szeged.hu/26280/1/modszertani_011_005_295-299.pdf, (Letöltés ideje: 2021.03.20)

MAGYAR GYÖRGY (1996): *A testnevelés elmélete és módszertana.* Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola. Esztergom

MAKSZIN IMRE (2014): *A testnevelés elmélete és módszertana.*
https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/2907/testnevelés_elmelete_és_módszertana.pdf?sequence=1&isAllowed=y, (Letöltés ideje: 2021.03.20)

NÁDASI LAJOS (2001): *Motoros cselekvéses játékok az iskolai testnevelésben.*
Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

OZSVÁTH FERENC (1989): *Testnevelés*, Tankönyvkiadó, Budapest.

OZSVÁTH, F. – SZIGETI, L. (1982): *Az egészséges életmód és a diáksport alapkérdései.* Tankönyvkiadó, Budapest.

SOMOGYI SZABOLCS (2016): *Edző, mint pedagógus.* <http://midra.uni-miskolc.hu/document/24984/20056.pdf>, (Letöltés ideje: 2021.03.21)

VARGA PÉTERNÉ (1971): *Az iskolai testnevelés játéka.* Sport Könyvkiadó, Budapest.

MELLÉKLET

ÁBRÁK JEGYZÉKE

1. sz. ábra: A tanulók nemek szerinti megoszlása.....	27
2. sz. ábra: A tanulók lakóhely szerinti megoszlása.....	28
3. sz. ábra: A testnevelés órák szeretete	29
4. sz. ábra: A játékok szeretete a testnevelés foglalkozáson.....	29
5. sz. ábra: A játékok rendszeres alkalmazása	30
6. sz. ábra: A gyerekek játékszeretének lebontása	31
7. sz. ábra: Miért nem szeretnek a gyerekek játszani a testnevelés foglalkozáson	31
8. sz. ábra: Az órákon legtöbbet játszott sportjátékok	32
9. sz. ábra: Az alsó osztályban játszott játékok	33
10. sz. ábra: Iskolán kívüli sporttevékenység	34
11. sz. ábra: Iskolán kívüli edzések.....	34
12. sz. ábra: Profi sporttevékenység.....	35
13. sz. ábra: Sportolás szabadidőben	36
14. sz. ábra: Elektronikai eszközökkel töltött idő	36
15. sz. ábra: Családtagok sporttevékenysége	37

A kutatásban alkalmazott kérdőív

1.Nemed:

- a) Fiú
- b) Lány

2.Lakóhely:

- a) Város
- b) Falu

3.Hányadik osztályba jársz?

- a) 5. osztály
- b) 6. osztály
- c) 7. osztály
- d) 8. osztály
- e) 9. osztály
- f) 10. osztály
- g) 11. osztály

4. Szereted- e a testnevelési órákat?

- a) Nagyon szeretem
- b) szeretem
- c) közömbös számomra
- d) nem szeretem
- e) utálom

5. A testnevelési órákon szeretsz-e játszani?

- a) nagyon szeretek
- b) szeretek
- c) közömbös számomra
- d) nem szeretek
- e) utálok

6. Milyen gyakran játszotok testnevelési órán?

- a) minden órán
- b) hetente 1-2 alkalommal
- c) hetente csak 1 alkalommal
- d) ritkán
- e) nem játszunk a testnevelési órán

7. Amennyiben szeretsz játszani, írd le az alábbi válaszok alapján, hogy miért?(3választ jelölj meg)

- a) sokat lehet mozogni
- b) élvezetes, jól érzem magam játék közben
- c) segíteni kell egymást, hogy győzhessünk
- d) sikerélményhez juthatok, szeretnék győzni
- e) játék közben tanulok meg több mozgásformát
- f) felszabadult vagyok játék közben
- g) játékkal gyorsabban megy el az idő
- h) játék közben sosem érzem, hogy fáradt vagyok

8. Ha nem szeretsz, vagy utálsz játszani, ez miért van? (3 választ jelölj meg)

- a) nem fogadnak be egyenrangú csapattagnak az osztálytársaim
- b) mindig a vesztes csapatban játszom, nincs sikerélményem
- c) játék közben sokat kell mozogni, elfáradok
- d) játék közben nem tudok felszabadult lenni, mindig szorongok
- e) olyan játékokat játszunk, amit nem szeretek
- f) úgy érzem, rontom a csapat teljesítményét
- g) hiába igyekszem, a gyengébb társak miatt elveszítjük a játékot
- h) én csak olyan játékot és versenyt szeretek, ahol egyénileg értékelnek

9. Írd le, milyen sportjátékokat szoktatok játszani a testnevelési órán? (Pl.: futball, kézilabda, kosárlabda, röplabda, badminton (tollaslabda),

10.Milyen mozgásos játékokat játszottál alsó osztályokban?

11. Szoktál-e sportolni az iskolai foglalkozások után?

- a) Igen
- b) Nem

12.Jársz-e iskolán kívüli edzésre, délutáni sportfoglalkozásra?

- a) Igen
- b) Nem

13.Nevezd meg a sportágat, esetleg az edződet!

14.Szeretnél-e profi szinten sportolni?

- a) Igen
- b) Nem
- c) Talán

15. Tudsz úszni?

- a) Igen
- b) Nem

16. Van-e lehetőséged uszodában úszni?

- a) Igen
- b) Nem

17. Szabadidődben mennyi időt sportolsz?

- a) naponta 3- 4 órát
- b) naponta 2- 3 órát
- c) naponta 1- 2 órát
- d) ritkán, csak alkalmakként

18. Mennyi időt töltesz elektronikai eszközökkel?

- a) naponta 3- 4 órát
- b) naponta 2- 3 órát
- c) naponta 1- 2 órát
- d) ritkán

19. Játsszol-e sportjátékokat a számítástechnikai eszközökön?

- a) Igen
- b) Nem

20. Ha igen, milyen típusú sportjátékokat játszol számítástechnikai eszközökön?

Nevez meg néhányat!

21. Szívesebben játszol a szabadban vagy inkább online?

- a) Szabadban
- b) Online

22. Sportol-e valaki a családotokban?

- a) Igen
- b) Nem

23. Ha igen, melyik családtagod, és milyen sportot gyakorol?

A kérdőíves felmérést engedélyező nyilatkozat

Nyilatkozat

Én Kulin Judit, az Ungvári 10. Számú Dayka Gábor Magyar Tannyelvű Középiskola igazgatója engedélyezem Ladányi Gabriella részére, hogy az intézményben tanuló diákok körében kérdőíves felmérést végezzen, és ezen felmérés eredményeit felhasználja a szakdolgozatában.

Kelt: Ungvár, 2021.március 23

A Kiscejőci Egy Ferenc Líceum

igazgatója

Bogáthy Eleonóra

Nyilatkozat

Én Bogáthy Eleonóra, a Kiscejőci Egy Ferenc Líceum igazgatója, nyilatkozom, hogy engedélyezem Ladányi Gabriella részére, az intézményben tanuló diákok körében kérdőíves felmérést végezzen, és ezen felmérés eredményeit felhasználja a szakdolgozatában.

2021. május

Bogáthy Eleonóra

Завідувачу кафедри

Віда Олені Анатоліївни

здобувача вищої освіти

Мадани Табрієли Степанівни

початкова освіта

IV. курс, заочна форма

(ПІБ студента, спеціальність, курс)

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення «Про академічну доброчесність в Закарпатському угорському інституті імені Ф. Ракоці II» від «30» серпня 2019 року, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до захисту і застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений(а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів/ідентичності/ схожості в роботах здобувачів вищої освіти повідомлений(а) та надаю свою згоду на обробку та збереження моєї роботи в Базі даних Інституту. Також надаю ЗУІ право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Інституту надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

25.05.2021

Дата

Від Мадани Т. С. /

Підпис

Bida Dóra

tanszékvezetőnek

Ladányi Gabriella,
11. évfolyamos levelező tagozatos
tanító szakos hallgatótól

(hallgató teljes neve, szak, évfolyam)

NYILATKOZAT

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 2019. augusztus 30-án kelt tudományetikai szabályzatának pontjaival, amelyek szerint plágium felfedezése esetén a diplomamunka nincs védéshez engedve, megismerkedtem.

Tájékoztatást kaptam a plágiumszűrő rendszer használatáról, hozzájárulok a munkám ellenőrzéséhez és tárolásához az intézményi adatbázisban. Felhatalmazom az intézményt, hogy a munkámat ellenőrzés után felhasználhassák a plágiumszűrő program működésénél a további munkák ellenőrzésének folyamatában.

A munkát ellenőrzés céljából elektronikusan és nyomtatott formában is benyújtottam az intézménynek. Munkám elektronikus változata azonos a nyomtatott példánnyal.

2021.05.25.

Dátum

Ladányi G.1

Aláírás

Ім'я користувача:
Моца Андрій Андрійович

ID перевірки:
1007936712

Дата перевірки:
20.05.2021 00:05:16 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
20.05.2021 00:29:18 EEST

ID користувача:
100006701

Назва документа: Ladányi Gabriella

Кількість сторінок: 47 Кількість слів: 11233 Кількість символів: 88969 Розмір файлу: 1.20 MB ID файлу: 1008027706

4.81% Схожість

Найбільша схожість: 1.93% з Інтернет-джерелом (<https://docplayer.hu/107349074-A-testnevelési-es-sportjatekok-kapcsa..>)

4.81% Джерела з Інтернету

95

Сторінка 49

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнено

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнено

0% Вилучень

Немає вилучених джерел